UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2012 – 2014

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Zuzana Andrejsová

Optimalizace hospodářského výsledku podnikatelských subjektů

Praha 2014

Vedoucí diplomové práce: Ing. Michal Vacenovský LL.M.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER COMBINED (PART TIME)
STUDIES

2012 - 2014

DIPLOMA THESIS

Zuzana Andrejsová

Optimization of economic results of business entities

Prague 2014

The Diploma Thesis Work Supervisor: Ing. Michal Vacenovský LL.M.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 13. března 2014 *Zuzana Andrejsová*

Poděkování

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu diplomové práce Ing. Michalu Vacenovskému LL.M. za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce. Dále bych chtěla poděkovat Ing. Olze Rožňavské za předané poznatky z praxe.

Anotace

Diplomová práce se zabývá možnostmi optimalizace hospodářského výsledku podnikatelských subjektů s cílem zajištění takové daňové povinnosti, která pro daný subjekt je optimální a to co do finanční zátěže, ale rovněž i pro hodnocení úspěšnosti a postavení subjektu na podnikatelském trhu. V teoretické části uvádí výčet legislativních možností daňových a nedaňových výdajů, položek odčitatelných od základu daně a daňových slev. V praktické části vysvětluje možnosti daňových optimalizací, navrhuje a zvažuje variantní řešení účetních případů vyskytujících se u převážné většiny podnikatelských subjektů. V závěru je provedeno zhodnocení možnosti plánování daňové zátěže a prezentovány zkušenosti z dlouholeté praxe účetní podnikatelských subjektů.

Klíčové pojmy

Daň, daň z příjmů, daňové výdaje, hospodářský výsledek, nedaňové výdaje, optimalizace, předmět daně, slevy na dani, základ daně.

Annotation

The diploma thesis deals with an optimization of profit possibilities of business entities in order to ensure a tax obligation, which is optimal for the subjekt and a financial burden, but also assesment of the succes and status of the entity in the business market. In the theoretical part there is started a list of all legal possibilities of tax and non-tax expenditures deductible from the tax base and tax breaks. In the practical section there is explained the tax optimization, and it also suggested consideration of all alternative solutions of accounting transaction occurring in the majority of businesses. In the conclusion of the diploma thesis there is evaluation of planning options of the tax burden and also there are presented my years of personal experiences in the financial businesses as an accounting manager.

Key words

Income taxes, non-tax spending, object of the taxation, optimization, profit, tax allowance, tax base, taxation expense, taxes.

OBSAH

ÚVOD 9
1 VYMEZENÍ PROBLÉMU A CÍLE PRÁCE 11
1.1 Vymezení pojmu daň z příjmů 11
1.2 Kdo je poplatníkem daně z příjmů 12
1.3 Co je předmětem daně z příjmů 13
1.4 Základ daně z příjmů 14
1.5 Sazba daně z příjmů 15
2 METODY DAŇOVÉ OPTIMALIZACE 19
2.1 Daňové výdaje (náklady) 20
2.1.1 Odpisy hmotného majetku 21
2.1.2 Operativní nájem 22
2.1.3 Finanční pronájem s následnou koupí najaté věci 23
2.2 Nedaňové výdaje (náklady) 24
2.2.1 Výdaje na pořízení hmotného a nehmotného majetku 25
2.2.2 Výdaje na technické zhodnocení 26
2.2.3 Odpisy hmotného majetku 28
2.3 Odpočitatelné položky od základu daně 31
2.4 Slevy na dani 32
2.5 Položky snižující základ daně 32
2.6 Metodika stanovení základu daně z příjmů 33
3 ANALÝZA PROBLÉMŮ, SOUČASNÁ SITUACE A POHLED DO MINULOSTI 35
3.1 Daňová optimalizace na poslední chvíli 35
3.2 Daňová optimalizace účetními metodami 36
3.2.1 Časové rozlišení a dohadné položky 37
3.2.2 Opravné položky 38
3.2.3 Rezervy 39
3.3 Retrospektiva možností daňové optimalizace 40
4 PRAKTICKÉ PŘÍKLADY 45
4.1 Pořízení majetku různými způsoby 45
4.2 Ovlivnění základu daně z příjmů různými postupy odpisování majetku 56
4.3 Ovlivnění daně uplatněním položek odčitatelných od základu daně 60
4.4 Ovlivnění daně z příjmů uplatněním slev na dani 63
5 ZHODNOCENÍ DAŇOVÉ STRATEGIE VE VAZBĚ NA LEGISLATIVNÍ OPATŘENÍ 66
5.1 Možnosti plánování daňové strategie 66
5.2 Zkušenosti z řešení daňové zátěže podnikatelských subjektů 67
ZÁVĚR 72
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ 75

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ 80

ÚVOD

Tato diplomová práce se zabývá daňovou optimalizací hospodářského výsledku podnikatelských subjektů s vymezením metod a postupů snižování účetního výsledku hospodaření a daňového základu v souladu s platnými předpisy. Hlavní část práce je věnována daňové optimalizaci podnikatelských subjektů, kteří vedou účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a jsou právnickou osobou. V praktických ukázkách jsou názorně předvedeny variantní možnosti řešení jednotlivých případů s cílem aplikace nejvýhodnějších optimalizačních postupů a dosažení nejpříznivějšího daňového základu pro stanovení daňové povinnosti. Pro demonstraci vlivu jednotlivých řešení byly vybrány modelové situace zajištění nemovitého a movitého majetku, způsoby jeho odpisování, využití slev na dani a odčitatelných položek, to je případy, se kterými se každý podnikatelský subjekt při zajištění své podnikatelské činnosti běžně setkává. Jednotlivá variantní řešení jsou navzájem porovnána a vyhodnocena.

Optimalizace je v obecném slova smyslu proces výběru nejlepší varianty z množství možných jevů. Daňová optimalizace znamená využití všech legálních postupů ke snížení daňového základu a tím i snížení daňové povinnosti, a to jak v průběhu účetního období, tak i na jeho konci. Jde o proces hledání a využívání daňového systému s cílem jednoduše a dlouhodobě snižovat daňovou povinnost. Zahrnuje kroky od využití daňově uznatelných nákladů, položek snižujících základ daně, tvorbu rezerv a opravných položek, až po slevy na dani. Základním pravidlem je legálnost použitých prostředků a jednoznačné využití vynaložených nákladů pro podnikání. U menších podnikatelských subjektů a osob samostatně výdělečně činných existuje velmi často snaha daňovou optimalizací dosáhnout minimálních daňových odvodů a povinností vůči státu. Aktuálnímu hledisku pohledu se dává přednost před dlouhodobým, a to obzvláště proto, že v dlouhodobé perspektivě lze jen velmi obtížně odhadnout budoucí daňové zatížení. Drobní podnikatelé se zpravidla neorientují na dlouhodobé plánování a optimalizací daňového výsledku hospodaření, řeší svoji momentální finanční situací. Dosažení účetní a daňové ztráty je pro ně východiskem k minimalizaci nejen jejich daňové zátěže, ale i odvodů na zdravotní pojištění a sociální politiku zaměstnanosti. Střední firmy se orientují při optimalizaci svého výsledku hospodaření na dosažení kladného účetního výsledku, to je zisku, a jejich snaha je směřována především do oblasti daňové optimalizace. U velkých firem s vysokými obraty se daňová optimalizace

provádí směrem vzhůru, to je k dosahování maximálních účetních a daňových výsledků. Vyšší daně znamenají vyšší zisk, vyšší dividendy, vyšší kurzy akcií a vyšší ocenění tržní hodnoty společnosti.

Optimalizace hospodářského výsledku je tedy proces nejen snižování výsledku hospodaření, ale i jeho zvyšování tak, jak je pro poplatníka žádoucí. Samozřejmě existují hranice omezující manipulaci s daňovým základem a nelze při využití všech prostředků dosáhnout vždy požadovaných cílů. Proto se podnikatelské subjekty uchylují v některých případech i k nezákonným metodám daňové optimalizace. Následky těchto snah mohou mít dalekosáhlé dopady nejen pro samotný podnikatelský subjekt ale i pro společnost jako takovou a to i v mezinárodním měřítku.

Cílem této diplomové práce je podat demonstrativní přehled možností uplatnění metod a postupů daňové optimalizace s aplikací alternativních postupů při stanovení daňových povinností poplatníků daně z příjmů právnických osob a názorně tak ukázat, že plánování daňové povinnosti je vhodným nástrojem k usměrňování finančních toků a zejména daňové zátěže, a to nejen na aktuální zdaňovací období, ale hlavně výhledově do budoucnosti. Pozornost je proto věnována zejména možnostem zajištění potřeby dlouhodobého majetku a jeho odpisování s důrazem na význam volby způsobu odpisování majetku, uplatnění vyměřené ztráty na minulá zdaňovací období, poskytnutých darů a slev na dani.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ POJMŮ A CÍLE PRÁCE

1.1 Vymezení pojmu daň z příjmů

Daň je obvykle definována jako povinná, zákonem uložená platba do veřejného rozpočtu, které je neúčelová, neekvivalentní, nenávratná a která se pravidelně opakuje. „*Daní se rozumí povinná, zákonem stanovená peněžitá částka, kterou fyzická nebo právnická osoba odvádějí ze svých příjmů, ze zdanitelné činnosti, ze zdanitelných výrobků, z převodu či přechodu majetku nebo na základě jiných zákonem stanovených skutečností (srov. soustav daní) do veřejných rozpočtů, a to v zákonem stanovené výši a ve stanovených lhůtách.*“[1] Daň z příjmů je daní, která je uvalována na příjmy ze zdrojů na území České republiky a patří mezi přímé daně důchodového typu. Patří k nejsložitějším daním v rámci daňového systému České republiky a je velice významným zdrojem státního rozpočtu. Daně představují mimo jiné i platbu za civilizovanou společnost.[2]

Daň z příjmů upravuje zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“), který zapracovává i příslušné předpisy Evropské unie a upravuje daň z příjmů u fyzických a právnických osob. Patří mezi stěžejní zákony české daňové soustavy a od nabytí účinnosti v roce 1992 byl již více jak 131krát přímo či nepřímo novelizován, upravován, doplňován či částečně rušen. Změny se dotkly jak předmětu daně, tak i osvobození od daně, základu daně a daňové ztráty, nezdanitelných částí základů daně, odpisů hmotného a nehmotného majetku, položek odčitatelných od základu daně, slev na dani, tak i sazeb daně. Poslední novelizace ZDP proběhla k 1.1.2014 a byla vyvolána rekodifikací soukromého práva novým občanským zákoníkem.

ZDP bude zřejmě i nadále patřit mezi nejvíce novelizované právní předpisy v České republice. Úměrně se zvyšuje i nepřehlednost daňových předpisů, která vede k nelibosti u podnikatelských subjektů. ZDP vyžaduje zásadní změnu, která by vedla

[1] ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník II*: *Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010, s. 2193. ISBN :978-80-7400-178-9
[2] CORDES, J., R. EBEL a J. GRAVELLE. *Taxation and Tax Policy*. Washington: The Urban Institute Press, 2005. s. 15. ISBN 0-8766-752-7.

k jeho větší transparentnosti, většímu porozumění ze strany podnikatelských subjektů, daňových poplatníků, a následně k lepšímu výběru daní z příjmů.[3]

1.2 Kdo je poplatníkem daně

Poplatníci daně z příjmů fyzických osob jsou definováni v odstavci 1 až 4 § 2 ZDP. *„(1) Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby (dále jen „poplatníci“). (2) Poplatníci, kteří mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují, mají daňovou povinnost, která se vztahuje na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. (3) Poplatníci neuvedení v odstavci 2 nebo ti, o nichž to stanoví mezinárodní smlouvy, mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky (§22). Poplatníci, kteří se na území České republiky zdržují za účelem studia nebo léčení, mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, i v případě, že se na území České republiky obvykle zdržují. (4) Poplatníky obvykle se zdržujícími na území České republiky jsou ti, kteří zde pobývají alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích; do lhůty 183 dnů se započítává každý započatý den pobytu. Bydlištěm na území České republiky se pro účely tohoto zákona rozumí místo, kde má poplatník stálý byt za okolností, z nichž lze usuzovat na jeho úmysl trvale se v tomto bytě zdržovat.“*[4]

Poplatníci daně z příjmů právnických osob jsou definováni v odstavci 1 až 4 ZDP. *„(1) Poplatníky daně z příjmů právnických osob jsou a) osoby, které nejsou fyzickými osobami, b) organizační složky státu, c) podílové fondy, d) fondy obhospodařované penzijní společností a transformovaný fond (dále jen „fond penzijní společnosti“). (2) Od daně se osvobozuje ústřední banka České republiky. (3) Poplatníci, kteří mají na území České republiky své sídlo nebo místo svého vedení, kterým se rozumí adresa místa, ze kterého je poplatník řízen (dále jen „sídlo“), mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdroje na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. Podléhá-li podílový fond dohledu České národní banky, má se za to, že podílový fond má na území České republiky své sídlo.*

[3] MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2014, úplná znění platná k 1.1.2014.* 23. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2014, s. 8. ISBN 978-80-247-5171-9.
[4] *Daňové zákony: v úplném znění k 1.1.2013: s přehledy změn*. Olomouc: ANAG, 2012, sv. Daně. s. 6. ISBN 978-80-7263-791-1.

(4) Poplatníci, kteří nemají na území České republiky své sídlo, mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy ze zdrojů na území České republiky.“[5]

1.3 Co je předmětem daně z příjmů

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou jednotlivé druhy příjmů, které z hlediska významového a i z hlediska uplatňování daňových režimů jsou rozděleny do pěti skupin, kterými jsou příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků, příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu a ostatní příjmy.[6]

Předmětem daně z příjmů právnických osob jsou příjmy a výnosy z veškeré činnosti ze zdrojů na území České republiky.[7] U nepodnikajících právnických osob, to je osob, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání a kterými jsou například občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, církve a politické strany, jsou vždy předmětem daně příjmy z reklamních činností, nájemného a členských příspěvků.

ZDP taxativně uvádí, které příjmy nejsou předmětem daně a které jsou od daně osvobozeny a to jak pro fyzické, tak i právnické osoby.[8] Dani z příjmů fyzických osob a právnických osob nepodléhaly do konce roku 2013 příjmy získané zděděním a darováním, neboť byly regulovány samostatnou daní dědickou a darovací. Tyto daně byly zrušeny v souvislosti s nabytím účinnosti občanského zákoníku a příjmy z předmětných nabytí majetku byly zahrnuty do příjmů podléhajícím zdanění daní z příjmů. Dalšími příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou například úvěry a půjčky, příjmy ze změn společného jmění manželů a zdravotní pojišťovnou vrácený přeplatek regulačních poplatků a doplatků na léčiva. U právnických osob nejsou předmětem daně z příjmů například příjmy získané nabytím akcií podle zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby a příjmy ve výši závazku České republiky z titulu spravedlivého zadostiučinění

[5] *Zákony I/2013: sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1.1.2013*. Český Těšín: Poradce, 2013. s. 73. ISSN 1802-8322.
[6] PELECH, P. a V. PELC. *Daně z příjmů: s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2013, sv. Daně. s. 35. ISBN 978-80-7263-784-3.
[7] *Zákony I/2013: sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1.1.2013*. Český Těšín: Poradce, 2013. s. 73. ISSN 1802-8322.
[8] *Zákony I/2013: sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1.1.2013*. Český Těšín: Poradce, 2013. s. 57-61, 73-77. ISSN 1802-8322.

přiznaného Evropským soudem pro lidská práva. Mezi příjmy osvobozené od daně z příjmů fyzických osob při splnění časového testu patří například příjmy z prodeje nemovitých a movitých věcí, cenných papírů a provozu ekologických zařízení. Od daně z příjmů právnických osob jsou osvobozeny zejména výnosy kostelních sbírek a příjmy za církevní úkony, členské příspěvky, jejichž povinnost zaplatit vyplývá ze stanov nebo obdobných zřizovacích či zakladatelských listin u právnických osob, které nejsou založeny za účelem podnikání, příjmy z podílů na zisku dceřiné společnosti vyplácené mateřské společnosti a další.

1.4 Základ daně z příjmů

Základ daně z příjmů fyzických osob je definován v odstavci 1 § 5 ZDP jako *„částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, za které se pro účely daně z příjmů fyzických osob považuje kalendářní rok, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až 10 není stanoveno jinak.“*[9]

Základ daně z příjmů právnických osob je vymezen v odstavci 1 § 23 ZDP jako *„rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, převyšují výdaje (náklady), a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období, upravený podle následujících odstavců.“*[10]

Východiskem ke stanovení základu daně z příjmů je tedy rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo účetní výsledek hospodaření (rozdíl mezi výnosy a náklady) upravený o položky zvyšující či snižující rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo účetní výsledek hospodaření. Co je příjmem zdanitelným, osvobozeným nebo není příjmem daně z příjmů, je uvedeno v předchozí podkapitole, klasifikací daňových a nedaňových nákladů se zabývá následující kapitola v podkapitole 2.1 a 2.2. Je nutné nyní uvést, že členění výnosů na zdanitelné, osvobozené nebo ty, které nejsou předmětem daně a rovněž i nákladů na daňové a nedaňové není podstatné pro určení účetního výsledku hospodaření podnikatelských subjektů vedoucích účetnictví, jehož konstrukce vychází z účetních zápisů v účetních knihách účetní jednotky ve zdaňovacím období jako rozdíl

[9] *Zákony I/2013: sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1.1.2013*. Český Těšín: Poradce, 2013. s. 61. ISSN 1802-8322.
[10] *Zákony I/2013: sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1.1.2013*. Český Těšín: Poradce, 2013. s. 80. ISSN 1802-8322.

mezi výnosy účtové třídy 6 a náklady účtové třídy 5 směrné účtové osnovy. Pokud účetní jednotka ve svých interních účetních pravidlech (vnitřních směrnicích) rozlišuje příjmy a výdaje, které vstupují a nevstupují do daně z příjmů zvlášť jejich analytickým členěním, tak kromě účetního výsledku hospodaření má definován i daňový výsledek hospodaření, to je účetní výsledek hospodaření očištěný o účetní náklady, které nejsou nákladem na dosažení, zajištění a udržení příjmů a jsou položkou zvyšující základ daně a účetní výnosy, které nejsou výnosy zdanitelnými a jsou položkou snižující základ daně z příjmů. Účtování v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jeho prováděcími vyhláškami (různými pro podnikající a nepodnikající účetní jednotky) a Českými účetními standardy je základní podmínkou pro jednoznačné stanovení účetního výsledku hospodaření a vedení *„tzv. daňového účetnictví, jehož smyslem je zobrazit stejný proces primárně s ohledem na správné vyjádření základu daně z příjmů“*[11] je předpokladem ke správnému zobrazení nedaňových příjmů a výdajů v účetnictví účetní jednotky. Vliv Mezinárodních účetních standardů, podle kterých jsou povinny některé účetní jednotky účtovat a sestavit účetní závěrku, nesmí ovlivnit stanovení základu daně příjmů.

Nezbytným nástrojem pro stanovení základu daně je samotný formulář daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob a formulář daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob včetně poučení k jeho vyplnění. Formulář daňového přiznání je důležitou pomůckou, který zpracovatele při transformaci účetního výsledku hospodaření na základ daně vede a řídí jeho činnost provádět správné typy úprav.[12]

1.5 Sazba daně z příjmů

Sazbu daně z příjmů fyzických osob upravuje § 16 ZDP a sazbu daně z příjmů právnických osob § 21 ZDP. Sazba daně je stanovena procentními body, kterými se násobí zaokrouhlený základ daně snížený o nezdanitelné části a odpočitatelné položky u osob, podávající přiznání k dani z příjmů fyzických osob a základ daně upravený o položky snižující základ daně a položky odčitatelné od základu daně u osob, podávající přiznání k dani z příjmů právnických osob.

[11] KRÁL, B. a kol. *Manažerské účetnictví*. 2. rozš. vyd. Praha: Management Press, 2008, s. 20. ISBN 80-726-1141-0.
[12] PILAŘOVÁ, I. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, s. 29. ISBN 978-807-3579-463.

Přehled sazeb daní z příjmů fyzických osob za posledních 15 let, to je od roku 1999 do roku 2013, je uveden v následující tabulce.

Tabulka 1: Sazby daně z příjmů fyzických osob

Rok	sazba daně z příjmů fyzických osob
2013	15 %
2012	15 %
2011	15 %
2010	15 %
2009	15 %
2008	15 %
2007	12 - 32 %
2006	12 - 32 %
2005	15 - 32 %
2004	15 - 32 %
2003	15 - 32 %
2002	15 - 32 %
2001	15 - 32 %
2000	15 - 32 %
1999	15 - 40 %

Zdroj[13]

Přehled sazeb daní z příjmů právnických osob za posledních 15 let, to je od roku 1999 do roku 2013, je uveden v následující tabulce.

Tabulka 2: Sazby daně z příjmů právnických osob

Rok	sazba daně z příjmů právnických osob
2013	19 %

[13] Daňaři online. *Vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob.* [online.] © 2013 [cit. 2014-01-17]. Dostupné z: http://www.danarionline.cz/sazby--vzory--tabulky/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-fyzickych-osob/

2012	19 %
2011	19 %
2010	19 %
2009	20 % (s výjimkou investičních a podílových fondů, pro které platí 5 %)
2008	21 %
2007	24 %
2006	24 %
2005	26 %
2004	28 %
2003	31 %
2002	31 %
2001	31 %
2000	31 %
1999	35 %

Zdroj[14]

Z přehledů je zřejmé, že sazby daní z příjmů od roku 1999 mají klesající tendenci. Sazba daně z příjmů právnických osob až do roku 2007 byla v každém zdaňovacím období nižší než sazba daně z příjmů fyzických osob odpovídající nejvyššímu daňovému zatížení a to s diferencí 1 až 8 procentních bodů sazby daně. V roce 2008 v souvislosti s daňovou reformou došlo k zásadní změně sazeb daní z příjmů. U fyzických osob se sjednotila sazba na 15 procentních bodů, u právnických osob došlo k plánovanému postupnému snižování sazby z 21 na 19 procentních bodů v rozmezí tří let.

Od roku 2013 byl v ZDP zaveden institut solidárního zvýšení daně o 7 procentních bodů u poplatníků fyzických osob z kladného rozdílu mezi příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků a příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti a 48

[14] ÚČETNÍ KAVÁRNA. *Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob.* [online.] © 30.12.2013 [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-pravnickych-osob/

násobkem stanovené průměrné mzdy podle zákona, který upravuje pojistné na sociální zabezpečení. Platnost tohoto ujednání byla omezena dnem 1. ledna 2016.

U právnických a fyzických osob se kromě základní sazby daně uplatňuje i zvláštní sazba daně ve výši 5, 15 a 35 procentních bodů. Sazba daně z příjmů všech právnických osob s výjimkou investičního, podílového a penzijního fondu a instituce penzijního pojištění činí 19 procentních bodů. Zvláštní sazba daně ve výši 5 procentních bodů se vztahuje na poplatníky, kteří se na území České republiky obvykle nezdržují, nemají zde bydliště a poplatníky, o nichž to stanoví mezinárodní smlouvy na příjmy z nájemného u finančního pronájmu s následnou koupí najaté věci. Sazba 35 procentních bodů z příjmů pro poplatníky, kteří nejsou daňovými rezidenty jiného státu Evropské unie nebo třetího státu, se kterým má Česká republika uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění z příjmů například z nájemného, z příjmů společníka společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti při snížení nebo zvýšení základního kapitálu, ze zisku převedeného řídící osobě na základě smluvního ujednání a podobně. Sazba 15 procentních bodů se vztahuje na samostatný základ daně.

2 METODY DAŇOVÉ OPTIMALIZACE

Daňová optimalizace výsledku hospodaření spočívá v uvědomění si, že každý výdaj, který podnikatelský subjekt učiní, je posuzován z hlediska jeho daňové uznatelnosti na výdaj vynaložený na dosažení, zajištění a udržení příjmů (dále i „daňový“) a výdaj, který není výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů (dále i „nedaňový“), a to bez ohledu na to, zda je tento výdaj nákladem. Daňové plánování a identifikace daňových dopadů závisí především na správném rozhodování.[15] K nejčastěji řešeným oblastem daňové optimalizace patří oblast odpisování majetku, opravných položek a pohledávek, cestovních náhrad a náhrad škod, stravování zaměstnanců, oprav a rekonstrukcí vynaložených nájemcem na najatém majetku.[16] Tyto oblasti a různá osvobození, slevy, daňové zvýhodnění některých skupin daňových subjektů nebo daňová podpora vybraných činností (věda a výzkum apod.) jsou označovány rovněž jako efektivní daňová optimalizace.[17]

Pokud podnikatelský subjekt činí výdaje na činnosti, které přímo nesouvisejí s jeho podnikatelskou aktivitou a nejsou zdrojem jeho příjmů, pak by tyto výdaje neměly být financovány z finančních prostředků účetní jednotky a pokud jsou, tak nejsou výdaji daňovými, ale jsou součástí položek zvyšujících základ daně. Takovéto výdaje snižují finanční zdroje účetní jednotky bez požadovaného vlivu na majetek a jmění účetní jednotky. Na druhé straně jsou výdaje, které přímo souvisejí s podnikatelskou aktivitou a přitom nejsou výdaji daňovými. Tyto výdaje taxativně uvádí § 25 ZDP. Podnikatelský subjekt tyto výdaje činí, ale jejich vynakládání by mělo být předmětem finančního a daňového posouzení, tedy rozhodování o optimální variantě efektivnosti jejich použití.

Optimalizací daňové povinnosti podnikatelský subjekt dosahuje zejména daňové úspory (například volbou vhodných metod odpisování), odložení daně do budoucna (tvorbou daňových rezerv) nebo vyhnutí se daním legálním využitím nedostatků v zákonech (využitím smluv o zamezení dvojího zdanění).[18]

---

[15] SCHANZ, D. a S. SCHANZ. *Business taxation and financial decisions*. New York: Springer, 2011, s. 3. ISBN 36-420-3284-2.
[16] JANOUŠEK, L. *Daňové výdaje a náklady pro daň z příjmů*. Praha: Linde, 1997, s. 6. Daňová a hospodářská kartotéka. ISBN 80-902-1057-0.
[17] ŠIROKÝ, J. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. s. 242. ISBN 978-80-7400-005-8.
[18] BONĚK, V., P. BĚHOUNEK, V. BENDA a A. HOLMES. *Lexikon - daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 228. ISBN 80-720-8265-5.

2.1 Daňové výdaje (náklady)

Právní předpisy České republiky v oblasti daní rozlišují daňové výdaje skutečné a daňové výdaje fiktivní. *„Daňové výdaje skutečné (faktické) jsou takové skutečné výdaje daňového subjektu (tedy výdaje, jež poplatník vynaložil), které zákon o daních z příjmů umožňuje tomuto subjektu jako daňové výdaje uplatnit, a v režimu (v účinnosti) daňového výdaje uplatňovaného vůči základu daně, nebo v režimu (v účinnosti) daňového výdaje (všem) zdanitelným příjmům. V prvním případě (účinnost vůči daňovému základu) daňové výdaje snižují daňový základ, z jejich titulu, při jejich uplatnění není možné dosáhnout daňové ztráty; v případě druhém (účinnost vůči všem daňovým příjmům) lze snížit daňový základ, popř. dosáhnout i daňovou ztrátu. Daňové výdaje fiktivní jsou výdaje, které poplatník v příslušné výši nevynaložil, ale zákon o daních z příjmů mu umožňuje je jako daňové využít – snižují tak jeho základ daně“.*[19]

ZDP v § 24 uvádí přehled nejdůležitějších daňových výdajů a způsoby, jakými je možno tyto výdaje z hlediska daně z příjmů uplatnit, a to včetně omezujících podmínek. Daňové výdaje vykazuje poplatník několika způsoby, předně účtováním v souladu s platnými účetními předpisy tj. podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a podle Českých účetních standardů pro účetní jednotky. Do daňových výdajů lze uplatnit i daně z majetku, tj. daň z nemovitostí při zaplacení a daň silniční. Daňové výdaje (náklady) můžeme rozdělit do několika skupin:

1) daňové náklady související s hmotným majetkem jako jsou odpisy, daňová zůstatková cena majetku, zůstatková cena majetku vyřazeného v důsledku škody, výdaje (náklady) na dokončené nástavby a stavební úpravy majetku, které nejsou technickým zhodnocením, rezervy, nájemné a nájemné u finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku za stanovených podmínek,

2) výdaje (náklady) související se zaměstnáváním zaměstnanců, kterými je například pojistné na zdravotní a sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem, pojištění rizika placení náhrady mzdy, platu nebo odměny za dobu dočasné pracovní neschopnosti, výdaj (náklad) na pracovní, sociální podmínky a péči o zdraví vynaložené zaměstnavatelem na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a hygienické vybavení pracovišť, na pořízení ochranných nápojů v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy, na lékařské prohlídky a lékařská vyšetření stanovené zvláštními předpisy,

[19] PELC, V. *Daňové výdaje 2008: praktická příručka pro účetní, daňové poradce, podnikatele a živnostníky*. Brno: Computer Press, 2008, s. 5. Daně a účetnictví 2008. ISBN 978-80-251-1918-1.

na pracovní cesty, odvod do státního rozpočtu z titulu plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením,

3) zaplacená daň z převodu nemovitostí, silniční daň včetně daně zaplacené veřejnou obchodní společností za své společníky nebo komanditní společností za komplementáře, kteří pro pracovní cesty používají vlastní vozidlo, zaplacená daň nemovitostí,

4) ostatní jako například zaplacené smluvní pokuty, úroky z prodlení, penále a jiné smluvní sankce, výdaje (náklady) na provoz vlastních zařízení na ochranu životního prostředí a provoz vlastního stravovacího zařízení, kromě hodnoty potravin, paušální výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem a další.[20]

2.1.1 Odpisy hmotného majetku

Odpisováním se rozumí zahrnování odpisů hmotného majetku do nákladů za podmínky, že hmotný majetek je evidován u poplatníka a vztahuje se k zajištění zdanitelného příjmu. Odpisy není povinen poplatník uplatnit a odpisování lze přerušit. Hmotným majetkem, který se neodepisuje, jsou například umělecká díla, stavby, budovy a předměty muzejní a galerijní podoby, movité kulturní památky a zásoby. Hmotný majetek může odepisovat vlastník, poplatník vázaný k rekultivaci, nájemce a poplatník, u něhož je majetek evidován. Vstupní cenou hmotného majetku úplatně pořízeného je pořizovací cena, vlastní náklady u majetku vyrobeného ve vlastní režii, cena stanovená podle zvláštního právního předpisu u majetku nabytého zděděním nebo darováním a reprodukční cena v ostatních případech. *„Odpisy snižují daňový základ (základ pro výpočet daně z příjmů) poplatníka. Poplatníkovi vzniká z uplatnění daňových výdajů daňová úspora. Daňová úspora z daňových odpisů plyne ze skutečnosti, že daňové odpisy majetku jsou výdaji (náklady) vynaloženými na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, a pro zjištění základu daně se od tohoto základu odečtou (jsou tak daňově účinné).“*[21]

Odpisy dělíme na účetní a daňové. „*Odpisy majetku jsou, z hlediska účetního, nástrojem k vyjádření poklesu hodnoty tohoto majetku kvůli fyzickému a morálnímu opotřebení; jsou součástí nákladů, přímo ovlivňují hospodářský výsledek, a jsou také*

[20] Business center. *Zákon o daních z příjmů.* [online.] © 2013 [cit. 2013-12-20]. Dostupné z: http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/cast3.aspx

[21] PELC, V. *Daňové odpisy: strategie pro podnikatelskou praxi firem a podnikatelů*. Praha: C.H. Beck, 2011. s. 4. ISBN 978-80-7400-387-5.

způsobem vytváření disponibilních finančních zdrojů. Odpisy jsou peněžním vyjádřením postupného snižování hodnoty fixního kapitálu, resp. majetku, jsou náhradou za kapitálovou spotřebu, vyjadřují pokles hodnoty aktiv.“[22] Při stanovení doby použitelnosti si účetní jednotka může sama stanovit kvalifikovaným odhadem časovou hranici použitelnosti nebo výkonu majetku a na základě odpisového plánu majetek odepisovat. Pokud stanovená doba použitelnosti majetku je nižší než doba daňového odpisování, účetní jednotka účetně odpisuje více, snižuje výsledek hospodaření a musí daňový základ o rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy zvýšit. V opačném případě, to je pokud doba použitelnosti je vyšší než doba daňového odpisování, účetní doba použitelnosti se ve vazbě na dobu daňového odpisování prodlužuje, výsledek hospodaření se snižuje a daňový základ se o rozdíl účetního a daňového odpisu snižuje.

Orientace v zákonných možnostech daňového odpisování dlouhodobého majetku je důležitým předpokladem pro daňovou optimalizaci poplatníka, to je pro výhodnější rozložení jeho daňového zatížení v jednotlivých zdaňovacích obdobích za použití nástrojů, jimiž jsou například různé způsoby odpisování (rovnoměrné, zrychlené) nebo uplatnění možnosti přerušení daňového odpisování.[23]

2.1.2 Operativní nájem

Nájem je smluvně závazkový vztah, který je obecně určen občanským zákoníkem, kde pronajímatel přenechává nájemci za úplatu věc, aby ji v dohodnuté libovolné lhůtě užíval nebo bral z ní užitky. Nájemce smí provádět změny najaté věci pouze se souhlasem pronajímatele, a pokud najatá věc vyžaduje opravu, má nájemce povinnost tuto skutečnost oznámit pronajímateli a ten je povinen opravu na vlastní náklady realizovat. Majetkové právo k věci je a zůstává pronajímateli i po ukončení smluvního vztahu, pokud není sjednáno jinak. Z hlediska daně z příjmů je operativní nájemné daňovým nákladem a vstupuje do pasív prostřednictvím hospodářského výsledku. Prodává-li se majetek, který byl předmětem operativního nájmu po jeho ukončení nájemci, uznává se nájemné do výdajů (nákladů) pouze za předpokladu, že kupní cena majetku, který lze odpisovat, nebude nižší

[22] PELC, V. *Daňové odpisy: strategie pro podnikatelskou praxi firem a podnikatelů*. Praha: C.H. Beck, 2011. s. 1. ISBN 978-80-7400-387-5.
[23] PELC, V. *Daňové odpisy: strategie pro podnikatelskou praxi firem a podnikatelů*. Praha: C.H. Beck, 2011. s. 197. ISBN 978-80-7400-387-5.

než zůstatková cena vypočtená rovnoměrným způsobem ze vstupní ceny evidované u vlastníka (pronajímatele) za dobu, po kterou mohl tento majetek být odpisován. U osobního automobilu se vychází vždy ze vstupní ceny včetně daně z přidané hodnoty a u pozemku z kupní ceny zjištěné podle zákona o oceňování majetku, která je platná ke dni nabytí pozemku.

I když se může jevit skutečnost, že předmět operativního nájmu nepřechází na nájemce jako nevýhoda, je operativní nájem pro minimalizaci rizik spojených s opravami, poruchovostí, krádeží a podobně na straně nájemce velmi vyhledávanou službou. Nejčastějším předmětem operativního nájmu jsou auta, nemovitosti, technologická a specializovaná jednoúčelová zařízení, počítače a laboratorní technika.

Operativní nájem se sjednává zpravidla na dobu kratší, než je ekonomická životnost majetku a výše jednotlivých splátek nájemného zahrnuje jen část pořizovací ceny pronajímaného majetku, neboť pronajímatel kalkuluje cenu nájmu za předpokladu, že náklady včetně zisku budou kryty splátkami dalších nájemců.[24]

2.1.3 Finanční pronájem s následnou koupí najaté věci

Finanční pronájem s následnou koupí najaté věci je druhem leasingu, jehož podstatou je pronájem předmětu leasingovou společností, kdy po ukončení doby leasingu a doplacení splátek odkoupí nájemce předmět financování za zbytkovou hodnotu. Jde o smluvní vztah dlouhodobější povahy a doba pronájmu odpovídá obvykle době ekonomické životnosti pronajatého majetku. Pronajímatel smluvně přenáší na nájemce povinnosti spojené s opravou a údržbou předmětu nájmu, pojištěním a financováním nákladů spojených s užíváním. Nájemce nese od počátku smluvního vztahu veškerá rizika spojená s předmětem nájmu. Daňovým výdajem je nájemné za splnění předpokladu, že doba pronajímané věci je delší než doba odpisování tohoto majetku, přičemž u hmotného movitého majetku zařazeného v odpisové skupině 2 a 3 lze dobu nájmu zkrátit až o 6 měsíců a u nemovitostí musí doba nájmu trvat nejméně 30 let. Současně musí být bezprostředně po ukončení nájmu majetek převeden do vlastnictví nájemce (obchodního majetku nájemce) a kupní cena nesmí být vyšší než zůstatková cena, která by byla vypočtena ze vstupní ceny u vlastníka při uplatnění rovnoměrného způsobu odpisování.

[24] VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 2. část*. Praha: VŠE, 1996, s. 85. ISBN 80-707-9067-9.

Z hlediska ZDP je při finančním pronájmu s následnou koupí najaté věci daňovým výdajem nejen nájemné, ale i pojištění najaté věci, pořizovací cena najaté věci, případně další výdaje spojené s finančním leasingem, jako jsou výdaje na dopravu, montáž, clo apod.

Leasingové financování majetku má své výhody zejména v tom, že umožňuje užívat majetek podnikatelským subjektem bez nutnosti vynaložit vlastní finanční kapitál, umožňuje i nerovnoměrné rozvržení splátek ve vazbě na předpokládané výnosy a minimalizuje rizika spojená s jeho případným pořízením například v případě investic. Nevýhodou jsou nejen jeho náklady, které zpravidla převyšují pořizovací cenu majetku, ale i cena předmětu leasingu, za kterou přechází pronajatý majetek (téměř odepsaný) do majetku nájemce a omezení užívacích práv nájemce včetně rizika z bankrotu leasingové společnosti a následné ztráty majetku.[25]

2.2 Nedaňové výdaje (náklady)

Výdaje resp. náklady, které nelze uznat za výdaje resp. náklady vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů vyjmenovává § 25 ZDP a lze je rozdělit do několika skupin:

1) výdaje (náklady) související s hmotným majetkem jako jsou výdaje (náklady) na jeho pořízení (kromě výjimek) a technické zhodnocení, výdaje vynaložené na opravu, údržbu nebo technické zhodnocení majetku nezařazeného do obchodního majetku sloužícího k podnikání a účetní odpisy dlouhodobého majetku,

2) výdaje (náklady) související se zaměstnáváním jednatelů, členů statutárních a dalších orgánů právnické osoby, kterými jsou například přirážky k sociálnímu a zdravotnímu pojistnému, zdravotní a sociální pojištění společníků v.o.s. a komplementářů, sociální a zdravotní pojištění poplatníka s příjmy podle § 7 a § 9 ZDP, pojistné a pojistné z titulu odpovědnosti za škodu způsobenou společnosti při výkonu funkce,

3) výdaje na daně zaplacené za jiného poplatníka, daň dědická, daň darovací, daň z příjmů fyzických a právnických osob, rovněž i úroky z odložených částek daní a cla za dobu posečkání,

[25] VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 2. část*. Praha: VŠE, 1996, s. 93 - 95. ISBN 80-707-9067-9.

4) ostatní jako například nezaplacené, nesmluvní penále, úroky z prodlení a pokuty, manka a škody přesahující náhrady, výdaje na reprezentaci, pohoštění, občerstvení a dary včetně osobní potřeby poplatníka, výdaje na pohonné hmoty a parkovné při použití vozidla, u kterého poplatník uplatní paušální výdaj na dopravu a další. [26]

2.2.1 Výdaje na pořízení hmotného a nehmotného majetku

Hmotný a nehmotný majetek se podle doby použitelnosti třídí na dlouhodobý a krátkodobý, rozlišujícím kritériem je časové hledisko a to jeden rok. Dalším kritériem je výše vstupní ceny, která pro nehmotný majetek je ZDP stanovena na 60 tis. Kč a pro hmotný majetek na 40 tis. Kč. Hmotným majetkem se stává majetek uvedením do užívání. Mezi dlouhodobý nehmotný majetek patří například goodwill, zřizovací výdaje, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software a ocenitelná práva. Hmotným dlouhodobým majetkem jsou například pozemky, stavby, samostatné movité věci a soubory movitých věcí, a umělecká díla, sbírky a kulturní památky.

Při pořízení dlouhodobého majetku je nákladem na dosažení, zajištění a udržení příjmů odpis, který je ZDP taxativně vymezen. Rozhodování o efektivnosti pořízení dlouhodobého majetku je bilancováním mezi potřebou, možnostmi finančních zdrojů, daňovým dopadem a majetkovou bilancí uvažovaného výdeje. Dlouhodobý majetek lze pořídit například koupí, nájmem, finančním pronájmem s následnou koupí najaté věci nebo úvěrem. Při pořízení formou koupě nebo úvěrem vstupuje dlouhodobý majetek do aktiv společnosti pořizovací cenou a daňovým výdajem jsou dopisy. Nájmem či finančním pronájmem s následnou koupí najaté věci dlouhodobý majetek vstupuje do pasiv společnosti prostřednictvím hospodářského výsledku. Z hlediska daňově uznatelných výdajů není při stejné vstupní hodnotě dlouhodobého majetku (tzv. leasing s nulovým navýšením) faktický žádný rozdíl mezi odpisy a finančním pronájmem v případě, že se doba odpisování shoduje s dobou, na kterou je finanční pronájem uzavřen. Pouze potřeba finančních zdrojů je zásadně jiná. Při pořízení majetku koupí musí být závazek kupujícího jednorázově uhrazen, kdežto u finančního pronájmu se finanční zatížení rozkládá na celou dobu trvání finančního pronájmu a to zpravidla rovnoměrně nebo rovnoměrně se zvýšenou první splátkou. Důležitým faktorem rozhodování o způsobu pořízení dlouhodobého majetku je i výše jeho pořizovací ceny.

[26] Business info. *Zákon o daních z příjmů.* [online.] © 22.1.2013 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z*:* http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/c3-p22x23d-zakon-o-danich-z-prijmu-1318.html?fornewsid=4444

Dá se předpokládat, že rozhodování o koupi majetku s pořizovací cenou 50 tis. Kč bude jiné, než rozhodování o majetku v hodnotě 800 tis. Kč.

Určitý druh dlouhodobého majetku jako například osobní automobil, osobní počítač nebo nářadí lze pro podnikatelský subjekt, který je zaměstnavatelem, zajistit i jinou formou. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce ve znění pozdějších předpisů, v části sedmé definuje náhrady výdajů v souvislosti s výkonem práce, které jsou současně i podle § 24 písm. zh) a písm. x) ZDP i daňovým nákladem. Náhrada jízdních výdajů při použití soukromého osobního automobilu k vykonání pracovní cesty je v souladu s § 157 odst. 2 a 3 Zákoníku práce a záleží na tom, zda zaměstnanec využívá soukromého automobilu se souhlasem zaměstnavatele nebo na jeho žádost. Při použití soukromého osobního automobilu zaměstnancem na žádost zaměstnavatele k vykonání pracovní cesty, náleží za každý ujetý 1 km jízdy zaměstnanci základní náhrada a náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu. Sazby základní náhrady jsou taxativně uvedeny v § 157 odst. 4 Zákoníku práce. Náhrada za opotřebení vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce je definována § 190 Zákoníku práce a její výše limitována z hlediska daňové účinnosti[27] § 6 odst. 8 ZDP stanovením kalkulace skutečných výdajů nebo v případě majetku, který je dlouhodobým majetkem odpisovaným výší odpisů srovnatelného majetku při rovnoměrném odpisování v dalších letech odpisování. Je tedy pravděpodobné, že v některých případech bude pro podnikatelský subjekt zaměstnavatele, výhodné řešit potřebu zajištění majetku nutného pro výkon práce zaměstnanců i způsoby finančně nenáročnými, které nevedou k jeho pořízení a v praxi hodně využívanými.

2.2.2 Výdaje na technické zhodnocení majetku

Technickým zhodnocením se v souladu s § 33 ZDP rozumí vždy výdaje na dokončené nástavby, přístavby, stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku převyšující u jednotlivého majetku v úhrnu částku 40 tis. Kč nebo výdaje tuto částku nepřesahující a které poplatník neuplatní jako daňový výdaj podle § 24 odst. 2 písm. zb) ZDP. Zásahy do majetku, které v důsledku mění jeho účel nebo technické parametry majetku jsou rekonstrukcí majetku na rozdíl od modernizace, která je rozšířením vybavenosti

[27] SCHMIED, Z. a L. TRYLČ. *Zákoník práce 2013*. 9. aktual. vyd. Praha: ANAG, 2013. Práce, mzdy, pojištění. S. 78 – 87. ISBN 978-80-7263-790-4.

nebo použitelnosti majetku.[28] Technické zhodnocení není daňovým výdajem na rozdíl od opravy a údržby, zvyšuje však vstupní případně zůstatkovou cenu majetku pro odepisování, a do daňových výdajů se dostane prostřednictvím odpisů. Opravou se odstraňují účinky částečného opotřebení[29] i s použitím jiných než původních materiálů. Znamená tedy výměnu původního za nové při zachování funkčnosti. Údržbou jsou činnosti, které zpomalují fyzické opotřebení, předcházejí poruchám a odstraňují drobnější závady a nedostatky.

Problematika správného posouzení technického zhodnocení a oprav je jedním ze stěžejních úkolů daňové optimalizace, a to hlavně proto, že bývá obvykle finančně náročná a každý podnikatelský subjekt mající dlouhodobý majetek se s ní setkává. Důkazní břemeno prokázat, zda jde o opravu nebo technické zhodnocení, je výhradně na straně poplatníka. Ten musí doložit k porovnání původní stav před úpravami a stav po úpravách. Jako důkazní prostředek lze využít například technickou dokumentaci, fotodokumentaci, odborný posudek apod. „*Vžitou představou je, že u budov a staveb je technické zhodnocení rozpoznatelné od oprav podle toho, zda provedení zásahu vyžaduje povolení ze strany stavebního úřadu nebo zda k němu stačí pouze ohlášení. Přestože reálné zkušenosti ve většině případů potvrzují správnost tohoto kritéria, je třeba vědět, že se jedná pouze o shodu okolností a nikoliv o spojitost danou platnými předpisy.*“[30]

Včasnou a odbornou přípravou potřeby a rozsahu zvažovaných úprav dlouhodobého majetku je zajisté možné docílit vyšších daňových výhod, než při ukvapeném a nepřipraveném jednání, neboť například i malování, které je obecně považováno za opravu nebo údržbu, pokud je vyvoláno rekonstrukcí, je výdajem daňově neúčinným a je součástí celkové ceny rekonstrukce.

Technické zhodnocení nelze považovat za daňový jednorázový náklad (výdaj), ale může snižovat daňový základ uplatněním daňových nebo účetních odpisů.[31]

---

[28] *Zákony I/2013: sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1.1.2013*. Český Těšín: Poradce, 2013. s. 106 - 107. ISSN 1802-8322.
[29] Zákony.cz. *Právní informační systém – zákony, normy, smlouvy.* [online] © 06.11.2002 [cit. 2013-11-12]. Dostupné z: http://zakony.cz/zakon-500-2002-Sb-Vyhlaska-kterou-se-provadeji-nektera-ustanoveni-zakona-c-563-1991-Sb--o-ucetnictvi-pro-ucetni-je-SB2002500-10/
[30] BÁČA, J., J. KUNEŠOVÁ-SKÁLOVÁ, R. DVOŘÁK, P. BĚHOUNEK, P. LAŠTOVKA, P. PELECH, A. MALIŠOVÁ, J. BRÝLOVÁ, M. HRONOVÁ, P. TRNKA a S. SVÁTKOVÁ. *Optimalizace daní z příjmů a DPH v roce 1999*. Praha: Two Publishers, 1999. s. 112. ISBN 80-238-3795-8.
[31] BONĚK, V., P. BĚHOUNEK, V. BENDA a A. HOLMES. *Lexikon - daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001, s. 463. ISBN 80-720-8265-5.

2.2.3 Odpisy hmotného majetku

Zásadou pro daňové odpisování je zatřídění majetku do odpisové skupiny v prvním roce odpisování. Příloha č. 1 ZDP uvádí třídění hmotného majetku do odpisových skupin a § 30 ZDP stanoví minimální dobu odpisování. Následující tabulka uvádí u jednotlivých odpisových skupin dobu odpisování a krátký výčet majetku, který je v dané odpisové skupině zatříděn.

Tabulka 3: Třídění hmotného majetku do odpisových skupin

Odpisová skupina	klasifikace majetku
1 doba odpisování 3 roky	skot, prasata a hejna husí, kancelářské stroje a počítače, televizní kamery, elektrické přístroje pro telefonii nebo telegrafii, měřící, kontrolní, zkušební, navigační a jiné přístroje a zařízení, jízdní kola, psací a kancelářské potřeby
2 doba odpisování 5 let	textilní výrobky, dřevěné buňky, knihy, čerpadla a zdviže, prodejní automaty, myčky nádobí, traktory, obráběcí a tvářecí stroje, stroje pro zemní práce, střelné zbraně, akumulátory, el. zdroje světla, vysílací, rozhlas. a TV přijímače, zdravotnické, fotografické, časoměrné a optické přístroje, motorová vozidla, přívěsy, návěsy, kontejnery, čluny, motocykly, nábytek, dvoustopá motorová vozidla osobní
3 doba odpisování 10 let	prefabrikované a stavební části, kovové a ocelové konstrukce, parní kotle, trezory, sochy, zážehové, spalovací a vznětové motory, turbíny, pece a hořáky, zvedáky a zdvihací zařízení, jeřáby, výtahy, dopravníky, klimatizační zařízení, ventilátory, elektromotory, generátory a transformátory, kondensátory, lodě, lokomotivy a kolejový vozový park, skleníky, kotle pro ústřední topení
4 doba odpisování 20 let	budovy ze dřeva a plastů, sila, svršky drah, vedení dálková a místní trubní, telekomunikační a elektrická, stavby elektráren, průmyslové komíny
5 doba odpisování 30 let	budovy, dálnice, silnice, místní a účelové komunikace, plochy letišť, mosty a visuté dálnice, tunely, podjezdy a podchody, přístavy a plavební kanály, vodní díla, nádrže, jímky, objekty čistíren odpadních vod, čerpací stanice, úpravny vod, vrty, studny a kašny, dráhy lanové, stavby, byty a nebyt. prostory
6 doba odpisování 50 let	budovy hotelů, administrativní, obchodních domů, muzea a knihovny, historické a kulturní památky

Zdroj[32]

[32] Finanční správa. *Daňové zákony: zákon o daních z příjmů.* [online.] © 1.1.2014 [cit. 2014-01-09]. Dostupné z: http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/legislativa-a-metodika/danove-zakony/zakon-c-586-1992-sb-2108.

Odpisování je možné provádět způsobem rovnoměrného, zrychleného nebo specifického odpisování a to až do výše vstupní ceny a nelze jej změnit po celou dobu jeho odpisování. Odpis v plné výši ročního odpisu lze uplatnit z hmotného majetku evidovaného v majetku poplatníka ke konci zdaňovacího období. Odpis ve výši 50% z ročního odpisu se uplatňuje například z hmotného majetku evidovaného k 1.1., jestliže dojde v průběhu zdaňovacího období k vyřazení tohoto majetku, k jeho převedení na jinou osobu, ukončení podnikatelské činnosti nebo nájemního vztahu.

Při rovnoměrném způsobu odpisování se výše ročního odpisu stanoví ze součinu vstupní ceny majetku a odpisové sazby. Roční odpisové sazby jsou stanoveny v § 31 ZDP za jednotlivé odpisové skupiny pro první rok a další roky odpisování a pro zvýšenou vstupní cenu majetku a jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 4: Roční odpisové sazby hmotného majetku rovnoměrně odpisovaného

Odpisová skupina	1. rok odpisování	další roky odpisování	zvýšená vstupní cena
1	20,00	40,00	33,30
2	11,00	22,25	20,00
3	5,50	10,50	10,00
4	2,15	5,15	5,00
5	1,40	3,40	3,40
6	1,02	2,02	2,00

Zdroj[33]

V prvním roce odpisování může poplatník, který je vlastníkem majetku, zvýšit odpis z majetku zatříděného v 1, 2 a 3 odpisové skupině o 10%, u ekologických zařízení o 15% a u strojů pro zemědělství a lesnictví o 20%.

Při zrychleném způsobu odpisování se v prvním roce odpisování vstupní cena majetku dělí koeficientem, stanoveným v § 32 ZDP, v následujících letech odpisování vychází z podílu dvojnásobku zůstatkové ceny a koeficientu pro další roky odpisování, který se snižuje o počet let, po které byl již majetek odpisován. Při výpočtu odpisů se využívají následující hodnoty koeficientů.

[33] MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2013: úplná znění platná k 1.1.2013*. 22. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2013, s. 43. ISBN 978-80-247-3206-0.

Tabulka 5: Roční odpisové sazby hmotného majetku zrychleně odpisovaného

Odpisová skupina	koeficient pro 1. rok odpisování	koeficient v dalších letech odpisování	koeficient pro zvýšenou zůstatkovou cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj[34]

Poplatník, který je vlastníkem, může zvýšit roční odpis o 10%, 15% nebo 20% vstupní ceny majetku za podmínek stejných jako při uplatnění rovnoměrného způsobu odpisování.

V případech, kde není stanoven rovnoměrný nebo zrychlený způsob odpisování, se uplatňuje specifický způsob odpisování, kterým je výkonové, časové a leasingové odpisování. Výkonové odpisy se stanovují jako poměr vstupní ceny a počtu vyrobených odlitků nebo výlisků, časové odpisy se stanovují jako poměr vstupní ceny a doby použitelnosti majetku a leasingové odpisy se stanovují jako poměr ceny leasingu a doby pronájmu předmětu leasingu.

Technické zhodnocení hmotného majetku odpisovaného zvyšuje jeho vstupní cenu a poplatník odpisuje tento zhodnocený majetek ze zvýšené vstupní ceny.

U nehmotného majetku, který odpisuje vlastník nebo poplatník, který k majetku nabyl právo užívání za úplatu, se roční odpis stanoví jako podíl vstupní ceny a doby sjednané smlouvou nebo počtem stanovených měsíců. Následující tabulka uvádí počet měsíců odpisování nehmotného majetku.

Tabulka 6: Roční odpisové sazby nehmotného majetku

Počet měsíců	Klasifikace nehmotného majetku
18	Audiovizuální dílo
36	Software, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje

[34] MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2013: úplná znění platná k 1.1.2013*. 22. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2013, s. 44. ISBN 978-80-247-3206-0.

60	Zřizovací výdaje
72	Ostatní nehmotný majetek

Zdroj[35]

ZDP kromě ročního odpisu hmotného majetku, měsíčního odpisu nehmotného majetku, roční odpisové sazby, koeficientu a doby odpisování stanoví i odpis ve výši jedné poloviny ročního odpisu vypočteného při použití lineární nebo zrychlené (degresivní) metody odpisování a to u majetku, u kterého v průběhu zdaňovacího období došlo ke změně vlastnického nebo uživatelského práva.

2.3 Odčitatelné položky od základu daně

Poplatníci daně z příjmů mohou při splnění zákonem upravených podmínek snížit základ daně o stanovené nezdanitelné a odčitatelné položky. Od základu daně může aktuálně poplatník odečíst na příklad i daňovou ztrátu, která vznikla za předchozí zdaňovací období nebo část zdaňovacího období. Tato ztráta však musí být vyměřena.[36] Lhůta, po kterou je možné odpočet uplatnit, je maximálně 5 zdaňovacích období bezprostředně následujících po období jejím vzniku.

Podnikatelské subjekty, které vynakládají výdaje (náklady) při realizaci projektů výzkumu a vývoje, které mají podobu experimentálních nebo teoretických prací, projekčních prací, konstrukčních prací, výpočtů, návrhů technologií, výroby funkčního vzorku nebo prototypu produktu nebo na certifikaci těchto výsledků a pokud jsou v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje) mohou odečíst až 100 % těchto výdajů (nákladů) s výjimkou služeb, licenčních poplatků a nehmotných výsledků výzkumu a vývoje, které podnikatelský subjekt pořídil od jiných osob. Výjimka se nevztahuje na výdaje (náklady) vynaložené za účelem certifikace výsledků výzkumu a vývoje a na výdaje (náklady), které byly byť jen z části kryty poskytnutou podporou z veřejných zdrojů. Nelze-li odpočet uplatnit v roce, kdy vznikl nárok na jeho uplatnění z důvodu vykázání daňové ztráty

[35] MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2013: úplná znění platná k 1.1.2013*. 22. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2013, s. 44. ISBN 978-80-247-3206-0.
[36] CIPRA, M. *Zásady vedení finančního účetnictví podnikatelů.* Praha: DTP systém, 1998, s. 392. ISBN 80-902657-0-7

nebo nízkého základu daně, lze ho uplatnit v nejbližším zdaňovacím období, nejvýše však ve třech zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po zdaňovacím období, ve kterém nárok na odpočet vznikl.

2.4 Slevy na dani

Poplatník, podnikatelský subjekt právnická osoba, může z titulu zaměstnávání pracovníků se změněnou pracovní schopností uplatnit slevu na dani ve výši 18 tis. Kč za každý jeden průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců, a pokud se jedná o zaměstnance s těžším zdravotním postižením částku 60 tis. Kč. Osobou se zdravotním postižením je občan, který je orgánem sociálního zabezpečení uznán plně nebo částečně invalidním nebo rozhodnutím úřadu práce uznán zdravotně znevýhodněným. Pro výpočet slevy je rozhodný průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců se zdravotním postižením a metodika výpočtu je podrobně popsána v § 35 odst. 2 ZDP.[37]

Slevu na dani může uplatnit i poplatník s příslibem investičních pobídek a to po dobu 10 let počínaje rokem, kdy splnil všechny podmínky. Sleva nesmí v jednotlivých zdaňovacích obdobích překročit míru veřejné podpory vztaženou k vynaloženým způsobilým výdajům ani překročit výši veřejné podpory stanovenou rozhodnutím.

2.5 Položky snižující základ daně

Položkou snižující základ daně je dle § 20 odst. 8 ZDP uplatňování daru. Od základu daně sníženého dle § 34 může poplatník, právnická osoba, odečíst hodnotu darů. Hodnota daru musí činit alespoň 2 tis. Kč a maximálně lze odečíst 5% ze základu daně sníženého o uplatňovanou ztrátu z minulých let. Pokud se jedná o dar na financování odstraňování následků živelné pohromy, která se stala v tuzemsku nebo v členském státě Evropské unie, Norsku nebo Islandu, může poplatník zvýšit odečet o dalších 5%. Za dar lze považovat takový majetek, který poplatník poskytuje bezplatně, což je jeho charakteristickým rysem. Z hlediska nákladu (výdajů) je dar dle § 25 ZDP daňově neúčinný náklad. Za dar nelze považovat reklamní nebo propagační předmět,

[37] *Zákony I/2013: sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1.1.2013*. Český Těšín: Poradce, 2013. s. 108 - 109. ISSN 1802-8322.

předmět zatížený spotřební daní nebo např. tiché víno. Pro prokázání daru je nutné mít s obdarovaným uzavřenou písemnou darovací smlouvu, ve které bude uvedeno, kdo je dárce a kdo je obdarovaný, výše daru a jeho účel, který je taxativně vymezen na financování vědy, vzdělávání, výzkumu, vývoje, kultury a školství, požární ochranu, policii, mládež, ochranu zvířat, účely sociální, humanitární, charitativní, náboženské, tělovýchovné, sportovní, ekologické a další. Obdarovaným musí být územně samosprávný celek, organizační složka státu a právnická osoba se sídlem v České republice. Za dar jsou považovány peněžní prostředky, movité věci a poskytnuté služby, přičemž movité věci a služby se oceňují veškerými náklady na jejich poskytnutí a tyto náklady jsou nedaňové. Dar musí být pro jeho uplatnění poskytnut obdarovanému nejpozději do 31.12. daného kalendářního roku.[38]

2.6 Metodika stanovení základu daně z příjmů

Metodika stanovení základu daně právnických osob zahrnuje postup, v rámci kterého se účetní hospodářský výsledek, rozdíl mezi výnosy a náklady, transformuje mimoúčetně v daňovém přiznání na základ daně. Hospodářský výsledek, kterým může být zisk nebo ztráta, nesmí být ovlivněn použitím účetních postupů Mezinárodních účetních standardů a zápisů na podrozvahových účtech. Algoritmus postupu transformace účetního výsledku hospodaření na základ daně uvádí následující tabulka.

Tabulka 7: Postup stanovení základu daně z příjmů

Zisk, ztráta	**účetní výsledek hospodaření**
+ položky zvyšující základ daně (připočitatelné)	1. částky, které neoprávněně zkracují příjmy 2. výdaje, které nejsou daňovými výdaji 3. částky, které v minulých obdobích byly daňovými výdaji a v daném zdaňovacím období došlo k porušení podmínek k jejich uplatnění jako daňového výdaje 4. nezaplacené sociální pojištění 5. přijaté sankční položky zaúčtované v minulých obdobích
- položky snižující základ daně (odčitatelné)	1. příjmy, které nejsou předmětem daně 2. příjmy osvobozené od daně, které jsou zahrnuty do

[38] HNÁTEK, M. a D. ZÁMEK. *Daňové a nedaňové náklady 2013*. Praha: ESAP, 2013, s. 55. ISBN 978-80-260-2628-0.

	výsledku hospodaření 3. sankční položky, u kterých pominul právní důvod uložení 4. zaplacené sociální pojištění, o které byl zvýšen výsledek hospodaření v minulých obdobích 5. příjmy, o které lze snížit základ daně (oceňovací rozdíly, rozpouštění rezerv, částky nezahrnuté do nákladů, částky nesprávně zvýšených příjmů) 6. příjmy nezahrnované do základu daně 7. rozdíl daňových a účetních odpisů 8. rozdíl daňových a účetních nákladů
=	**základ daně před úpravou**
- část základu daně připadajícího na komplementáře	
- vyňaté příjmy podléhající zdanění v zahraničí	
=	**upravený základ daně**
- odpočet daňové ztráty	až do výše upraveného základu daně
- odpočet nákladů na výzkum a vývoj	až do výše 100 % výdajů (nákladů)
=	**snížený základ daně**
- hodnota darů	minimálně 2 tis. Kč a maximálně 10 % sníženého základu daně
=	**výsledný základ daně**
X sazba daně	**daň**

Zdroj: autor práce, 2014

Základním předpokladem úspěšné transformace účetního výsledku na základ daně je bezpochyby kvalita informací obsažených v účetních knihách a účetních výkazech účetní jednotky.[39]

[39] MALÍKOVÁ, O. *Účetnictví včera a dnes*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2010, s. 169. ISBN 978-807-3726-966.

3 ANALÝZA PROBLÉMŮ, SOUČASNÁ SITUACE A POHLED DO MINULOSTI

3. 1 Daňová optimalizace na poslední chvíli

Převážná většina malých a středních podnikatelských subjektů, právnických osob, neřeší plánovitě optimalizaci hospodářského výsledku, potažmo daní, v průběhu zdaňovacího období. V závěru zdaňovacího období, v návaznosti na účetní závěrku, začíná statutární orgán nebo vedení společnosti bilancovat předpokládanou daňovou povinnost k vlastním finančním možnostem s ohledem na potřebnou prezentaci účetní jednotky na podnikatelském trhu. V této chvíli lze použít k optimalizaci hospodářského výsledku a tedy daňové povinnosti pouze omezené nástroje, kterými jsou převážně zákonné účetní metody spočívající jednak v zobrazení veškerých nákladů a výnosů při dodržení akruálního principu účetnictví nebo také vytvoření rezerv a opravných položek.

Další možností, která nepatří mezi legální nástroje optimalizace, je zaúčtování fiktivních nákladů v případě, kdy poplatník potřebuje snížit daňový základ.[40] K tomu bývá často použita fakturace za dodávky služeb podnikajících fyzických osob převážně neplátců daně z přidané hodnoty, neboť řešení tohoto problému vyvstává v době, kdy již jsou řádná daňová přiznání k dani z přidané hodnoty uzavřena.

Jiným případem, který sice není nelegální, ale je vyvolán ex post, tedy až po uplynutí zdaňovacího období, je zaznamenání výdajů do účetnictví účetní jednotky prostřednictvím kupních smluv. V tomto případě není rozhodující statut prodávajícího, neboť jím může být i běžný občan dokonce i rodinný příslušník nebo příbuzný. Tyto výdaje (náklady) bývají často použity v případech, kdy podnikatelský subjekt používá majetek, který není v jeho obchodním majetku a kterým mohou být výrobní nástroje, nářadí, počítače, kopírky nebo i kancelářský nábytek. Účetní jednotka tak legalizuje svoje prostředky k zajištění, dosažení a udržení příjmů a optimalizuje svůj hospodářský výsledek o částky, které jsou v úrovni nepřesahujících desetitisíce korun. Jedinou podmínkou pro sepsání kupní smlouvy je prohlášení prodávajícího, že majetek

[40] SVOBODA, E., L. BITTNER a P. SVOBODA. *Moderní přístupy v řízení podniků v novém podnikatelském prostředí*. Praha: Professional publishing, 2006, s. 48. ISBN 80-869-4612-6.

vlastnil déle jak jeden rok, aby osvobodil svůj příjem od případné daně z příjmů fyzických osob.

Stále častěji se však v poslední době setkáváme naopak s optimalizací hospodářského výsledku směrem nahoru. Podnikatelský subjekt v tomto případě naopak nezaznamenává veškeré své výdaje do účetnictví, neboť ani změna jejich klasifikace na nedaňové není nástrojem k vytvoření účetního zisku tolik potřebného k jeho rozdělení a vytvoření minimálně rezervního fondu, pokud jeho povinnost vytvoření není dána stanovami nebo zakládací listinou. Dlouhodobá neschopnost vytváření fondů je obrazem neprosperující firmy, která neřídí efektivně své činnosti ke splnění základního předpokladu podnikatelského subjektu a to vytváření zisku z obchodních činností. Ve výjimečných případech dochází i k tomu, že podnikatelský subjekt provádí fakturaci fiktivních činností nebo významně nadhodnocuje své příjmy, což lze u činností, jejichž úhrada je prováděna převážně v hotovosti.

3. 2 Daňová optimalizace účetními metodami

Optimalizace daňového základu účetními metodami je legálním nástrojem úpravy daňové povinnosti, kterou umožňuje zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon ukládá účetním jednotkám vést účetnictví úplné, to je zaznamenat v účetních knihách všechny účetní případy, které se daného zdaňovacího období týkají. V rámci splnění této povinnosti mohou účetní jednotky časově rozlišovat náklady, výnosy, výdaje a příjmy prostřednictvím časového rozlišení nebo dohadných položek. To znamená, že veškerá plnění, která se vztahují v danému zdaňovacímu období, na které nemá účetní jednotka prvotní doklad, jako je dodavatelsko-odběratelská smlouva, faktura, daňový doklad, paragon a podobně, může respektive musí účetní jednotka účetními záznamy zanést do účetních knih. Tímto způsobem je možné zaúčtovat náklady k již vyfakturovanému plnění, které nebyly dosud dodavateli vyúčtovány nebo snížit časovým rozlišením výnosy z plnění, ke kterému náklady vzniknou až v následujících účetních obdobích a fakturace služeb byla tzv. uskutečněna dopředu, vytvořit opravné položky k pohledávkám, modelovat účetní odpisy a podobně.

Podnikatelské subjekty malé, převážně rodinného typu, které zaměstnávají jen malý počet zaměstnanců nebo jen společníky a rodinné příslušníky a účetnictví vede manžel/manželka nebo dítě společníka, neumí tento nástroj používat a přicházejí

tak o jednu z možností řízení daňové povinnosti. Optimalizace u nich spočívá v řízení výnosů nebo nákladů tak, aby výsledkem byla minimální daň. Mezi nejoblíbenější daňové optimalizace účetního typu lze jistě do konce roku 2007 považovat tvorbu rezervy na opravy dlouhodobého majetku, která hlavně u dopravců zaznamenala významné použití.

3.2.1 Časové rozlišení a dohadné položky

Prakticky žádná účetní jednotka nedokáže promítnout ve svých účetních knihách všechny účetní případy, které v nich měla zaúčtovat nejpozději do konce zdaňovacího období na základě prvotních dokladů, kterými jsou například přijaté faktury, vystavené faktury, pokladní doklady, bankovní výpisy a doklady o pohybu majetku a zásob. Účetní jednotka má povinnost účtovat o skutečnostech do období, se kterým časově a věcně souvisí, bez ohledu na jejich zaplacení nebo přijetí. K zajištění povinnosti vést úplné účetnictví slouží účetní jednotce vnitřní účetní doklady.

Mezi nejčastěji uplatňované časové rozlišení nákladů patří časové rozlišení u energií, které vzniká v důsledku platby zálohových plateb dodavatelské společnosti s vyúčtovacím obdobím jiným, než je kalendářní (hospodářský) rok. Účetní jednotka je povinna provést odborný odhad nebo odečet spotřebované energie a tento promítnout do nákladů za dané zdaňovací období právě prostřednictvím časového rozlišení. Obecně lze říci, že časové rozlišení energií musí být provedeno minimálně ve výši záloh, pokud neznáme spotřebu ani nemáme porovnatelnou nákladovou historii. Dalším časově rozlišovaným nákladem je například pojistné, vyúčtování telefonních poplatků, akontace leasingu a dalších jednorázových plateb, které se týkají více zdaňovacích období.

Pokud je známa celková spotřeba za období a fakturační cena, hovoříme o časovém rozlišení nákladů, v případě, že tomu tak není, mluvíme o dohadných položkách. U dohadných položek je tedy znám věcný titul, ke kterému se vztahují, účetní období, kterého se týkají, ale není známa částka vynaložená nebo získaná. „*Dohadné položky tak zajišťují v účetnictví dodržení principu souvislosti nákladů a výnosů s vykazovaným účetním obdobím.*“[41]

[41] *Daně, účetnictví-vzory a případy*. Český Těšín: Poradce, 2013. s. 124. ISSN 1213-9270.

V souladu s účetními pravidly existují položky, které nelze časově rozlišovat a to zejména pokuty, penále, manka a škody.

Časové rozlišení a dohadné položky jsou nástrojem optimalizace účetního výsledku hospodaření a jejich předmětem nejsou jen náklady, ale rovněž i výnosy. Z hlediska výnosů jde o méně využívaný institut, neboť účetní jednotky mají zpravidla přednostní zájem vyúčtovat své zboží a služby ihned po jejich poskytnutí nebo i před jejich poskytnutím a v intencích toho uzavírají své dodavatelsko-odběratelské smlouvy. Výjimkou jsou například stavební práce, kde zpravidla náklady vstupují do účetnictví dříve než výnosy a to i s rozdílem několika měsíců, pokud není sjednáno dílčí plnění, a právě tady vstupuje do hry časové rozlišení nebo dohadná položka na výnosy.

3.2.2 Opravné položky

Opravné položky se vytvářejí pouze k majetkovým účtům a to v případech, kdy dochází k snížení ocenění majetku vedeného v účetnictví a toto snížení není trvalého charakteru. Tvorba opravných položek se účtuje na vrub nákladů, čímž snižuje hospodářský výsledek. Opravné položky lze vytvářet maximálně do hodnoty majetku a nelze je tvořit na zvýšení hodnoty majetku. [42] „ *Podle ustanovení § 4 odst. 3 zákona o rezervách slouží opravné položky ke krytí ztrát z odpisu pohledávek, popř. ke krytí rozdílu mezi jmenovitou hodnotou pohledávky a její pořizovací cenou při postoupení postupníkovi (snížení daňových dopadů).*[43]

Mezi zákonné opravné položky patří opravné položky k nepromlčeným pohledávkám, k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení, opravné položky k tzv. méně významným pohledávkám a opravné položky k pohledávkám vzniklým z titulu ručení za celní dluh. Není-li stanoveno jinak, opravné položky lze podle § 2 odst. 2 zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zajištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, tvořit pouze k pohledávkám účtovaných ve výnosech a takto vzniklý příjem nebyl příjmem osvobozeným, nezahrnovaným do základu daně, zahrnovaným do samostatného základu daně z příjmů anebo základu daně pro zvláštní sazby daně. Opravné položky se netvoří k pohledávkám vzniklým z titulu cenných papírů a ostatních investičních instrumentů, úvěru, půjček, ručení, záloh, plnění ve prospěch

[42] *Zákony I/2013: sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1.1.2013*. Český Těšín: Poradce, 2013. s. 382. ISSN 1802-8322.
[43] HNÁTEK, M. a D. ZÁMEK. *Daňové a nedaňové náklady 2013*. Praha: ESAP, 2013, s. 100. ISBN 978-80-260-2628-0.

vlastního kapitálu, úhrady ztráty společnosti, smluvních pokut a úroků z prodlení, penále, sankcí, k pohledávkám nabytým bezúplatně a k souboru pohledávek. Opravné položky jsou prvotně děleny na účetní a zákonné opravné položky. Náklady vzniklé z titulu účetních opravných položek jsou daňově neúčinné a jejich výše je regulována vnitřní podnikovou směrnicí, která stanoví dobu pohledávek po splatnosti a výši tvořených účetních opravných položek. Tvorba účetních opravných položek patří mezi důležité nástroje dodržení zásady opatrnosti v účetnictví.[44]

3.2.3 Rezervy

„Rezervami podle § 1 se rozumí bankovní rezervy, rezervy v pojišťovnictví, rezerva na opravy hmotného majetku, rezerva na pěstební činnost a ostatní rezervy v rozsahu stanoveném tímto zákonem.“[45] Rezervy jsou nástrojem v účetnictví, který zohledňuje budoucí výdaje nebo závazky, u kterých je znám účel a je pravděpodobné, že nastanou. Tvorba rezerv je zpravidla daňově neúčinným nákladem účetní jednotky, jednou z výjimek je tvorba rezervy na opravu hmotného majetku. Rezervu vytváří účetní jednotka, poplatník daně z příjmů, která má vlastnické právo k hmotnému majetku nebo je nájemcem, kterému ze smlouvy o nájmu tyto práva přísluší. Zákonné rezervy na opravy majetku lze vytvářet pouze na hmotný majetek ve smyslu § 26 odst. 2 ZDP jehož doba odpisování podle § 30 ZDP je pět a více let. Rezervy nelze vytvořit na majetek, který je určen k likvidaci nebo se u něj jedná o opravy, které jsou v důsledku škody či jiné nahodilé události a o opravy, které se pravidelně opakují. Jednou z podmínek pro daňovou uznatelnost rezervy je převedení peněžních prostředků v plné výši tvorby rezervy na samostatný účet v bance, který je určen výhradně pro ukládání prostředků rezerv na opravy hmotného majetku. Podmínky pro tvorbu rezerv jsou definovány v zákoně č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zajištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, kde je striktně vymezen druh majetku, na který lze rezervy tvořit, doba tvorby rezervy a je zde stanovena povinnost rozpustit rezervu v případě jejího čerpání i případného nedočerpání. Doba tvorby rezerv je pro majetek zařazený v různých odpisových skupinách odlišná.

[44] PILAŘOVÁ, I. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 3., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 93. ISBN 978-80-7357-587-8.
[45] *Zákony I/2013: sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1.1.2013*. Český Těšín: Poradce, 2013. s. 564. ISSN 1802-8322.

Tabulka 8: Maximální doba tvorby rezervy u hmotného majetku

Hmotný majetek zařazený v odpisové skupině č.	maximální počet zdaňovacích období tvorby rezervy
2	3
3	6
4	8
5	10
6	10

Zdroj[46]

Tato tabulka zobrazuje přehled maximálních dob tvorby rezerv u hmotného majetku dle jednotlivých odpisových skupin, přičemž k období, za které se podává daňové přiznání, ale zdaňovacím obdobím nebylo, se nepřihlíží. Poplatník, plátce daně z přidané hodnoty, vychází při stanovení rezerv z rozpočtu nákladů na opravu v ocenění bez daně z přidané hodnoty.

3.3 Retrospektiva možností daňové optimalizace

Daňové zákony a ZDP nevyjímaje, jsou nejčastěji měněnými zákony v rámci české legislativy. Obzvláště po vstupu České republiky do Evropské unie se četnost úprav daňových zákonů výrazně zvýšila. Mezi největší a z hlediska daňové optimalizace nejvýznamnější změny, které podstatným způsobem ovlivnily poplatníky v jejich plánování daňové povinnosti, patří ty změny, kterými byla v základu změněna dosavadní úprava vnímání daňového příjmů respektive výnosu nebo daňového výdaje respektive nákladu.

Jednou z největších změn bylo zpřísnění tvorby rezerv na opravu hmotného majetku s účinností od 1.1.2009, totiž k zavedení povinnosti deponovat peněžní prostředky na opravu majetku na samostatný bankovní účet. Tato změna velice omezila tvorbu rezerv u podnikatelských subjektů a to z důvodu nutnosti blokace finančních prostředků

[46] Práce pro právníky. *Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů (zákon č. 593/1992 Sb.* [online.] © 6.10.2010 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: http://www.pracepropravniky.cz./zakony/o-rezervach-pro-zjisteni-zakladu-dane-prijmu

na bankovním účtu a tím nemožnosti vytvořit rezervu tzv. na poslední chvíli jen účetně respektive daňově.

Od roku 2004, tj. od vstupu České republiky do Evropské unie byl v ZDP upraven společný systém zdanění při fúzích, který přináší další možnosti daňové optimalizace a to především v oblastech převzetí rezerv, opravných položek, daňové ztráty a pokračování v odpisování nástupnickou společností.

V roce 2004 byl zaveden limit uplatňování daňových odpisů pro vstupní cenu osobního automobilu kategorie M1 ve výši nad 900 tis. Kč.[47] V následujícím roce byl tento limit zvýšen na 1,5 mil. Kč a pro automobily pořízené od roku 2008 byl tento limit úplně zrušen. Podstatou těchto změn bylo omezení daňových výdajů u osobních automobilů při nákupu tzv. manažerských vozidel. Současně s touto změnou došlo pro rok 2008 k zrušení odpisové skupiny 1a a novém zařazení majetku do 2. odpisové skupiny s dobou odpisování 5 let. Byla zavedena odpisová skupina 6 s dobou odpisování 50 let pro budovy hotelů, administrativní budovy, budovy obchodních domů a další.[48]

Předmětem odpisování technického zhodnocení, jako zvláštního případu nákladů investičního charakteru, který nesměřuje k vytvoření samostatného předmětu vlastnictví, ale je jeho součástí, bylo do konce roku 1994 zhodnocení majetku bez ohledu na jeho výši, tedy i například v částce jedné koruny. Počínaje zdaňovacím obdobím roku 1995 byla stanovena hranice 10 tis. Kč za kalendářní rok, následně v roce 1996 na 20 tis.Kč a od roku 1998 až dosud hranice 40 tis. Kč.[49]

Další významnou změnou od roku 2008 je prodloužení doby pronájmu u finančního leasingu s následnou koupí najaté věci. Zatímco do konce roku 2007 činila minimální doba nájmu 20% stanovené doby odpisování, nejméně však 3 roky a u nemovitostí 8 let, nově se tato doba prodloužila na 5 let u majetku v 2 odpisové skupině, 10 let u majetku v 3 odpisové skupině a 30 let u nemovitostí.

Tabulka 9: Doba nájmu podle data uzavření smlouvy o finančním leasingu

Datum uzavření smlouvy	**do 31.12.2007**	**od 1.1.2008 do 31.3.2009**	**od 1.4.2009 do 31.12.2010**	**od 1.1.2011**
Movitý majetek	20% doby	Minimálně doba	Pro majetek	Minimálně doba

[47] MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2004: úplná znění platná k 1.1.2004*. 10. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2004. s. 3. ISBN 80-247-0761-6.
[48] MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2008: úplná znění platná k 1.1.2008*. 16. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008. s. 33. ISBN 978-80-247-2385-3.
[49] BURIAN, M., J. DRBOHLAV, L. JANOUŠEK, M. KOŘÍNEK, V. PIKAL a Z. STŘÍBRNÝ. *Daňové a nedaňové náklady a výdaje*. 3.vyd. Praha: ASPI Publishing, 2002, s. 92 - 93. ISBN 80-863-9524-3.

	daňového odpisování, minimálně 3 roky	daňového odpisování	v odpisové skupině: 1 – 36 měsíců 2 – 54 měsíců 3 – 114 měsíců	daňového odpisování (možnost zkrácení o 6 měsíců)
Nemovitost	20% doby daňového odpisování, minimálně 8 let	Minimálně 30 let	Minimálně 30 let	Minimálně 30 let

Zdroj: autor práce, 2014

Daňová výhodnost finančního pronájmu s následnou koupí najaté věci se tímto výrazně snížila. Předmět finančního pronájmu prostřednictvím leasingových splátek vstoupil do daňově uznatelných nákladů v závislosti na odpisové skupině pronajatého majetku a to ne dříve než by byl odepsán při rovnoměrném odpisování, tedy minimálně o 2 roky déle, než byla dřívější právní úprava. Finanční efektivita při případném prodeji předmětu leasingu po ukončení smluvního vztahu byla vysoká, fakticky kupní cena byla zdrojem požadované akontace nového leasingu, a tak docházelo k neustálému obnovování vozového parku s minimálními náklady na údržbu. Po zavedení prodloužené doby nájmu přestal být dosavadní systém efektivní, neboť předmět leasingu ztratil tímto podstatně na své hodnotě.

Nově byla od roku 2008 zavedena povinnost zdanění neuhrazeného závazku, zachyceného v účetnictví poplatníka, od jehož splatnosti uplynulo víc jak 36 měsíců anebo byl promlčen či zanikl jinak než jeho splněním, započtením nebo dohodou.[50] Tato povinnost se nevztahuje na závazky z titulu úvěrů a půjček, ručení, záloh, smluvních a sankčních poplatků, na plnění ve prospěch vlastního kapitálu a na závazky, z jejichž titulu nevznikl daňový výdaj. Zaplacení, započtení nebo jiného splnění těchto zdaněných závazků bylo od roku 2009 daňovým výdajem.

Novelizací ZDP v roce 2007 se výrazně zpřísnila a od 1.1.2009 se zmírnila daňová uznatelnost úroků z úvěru a půjček a dalších přímo souvisejících výdajů, jako například jednorázový poplatek za zpracování úvěrové smlouvy nebo poplatek za záruku, u nichž je věřitel osobou spojenou ve vztahu k dlužníkovi tzv. test kapitalizace. Postupně se ruší hranice šestinásobku resp. čtyřnásobku výše vlastního kapitálu, ohraničení 4 procentními body navýšení jednotné úrokové míry a jejího násobku průměrného

[50] MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2008: úplná znění platná k 1.1.2008*. 16. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008. s. 21. ISBN 978-80-247-2385-3.

stavu úvěrů a půjček a zavádí se omezení trojnásobku resp. dvojnásobku výše vlastního kapitálu.[51] V následujících letech se legislativa znovu vrací k původnímu omezení uznatelnosti úroků z úvěrů a půjček do šestinásobku resp. čtyřnásobku výše vlastního kapitálu.

Od 1.1.2008 bylo možné hodnotu likvidovaných zásob uznat jako daňově účinný náklad a nezáleží na tom, zda plynou z likvidace příjmy. Jedinou podmínkou je zpracování protokolu, ve kterém je uveden důvod likvidace a soupis likvidovaných zásob, specifikován čas, místo a způsob provedení likvidace a uveden pracovník, který byl odpovědný za provedení likvidace. Pokud se týká likvidace zásob potravinářských výrob, léků a léčiv, je daňově uznatelným výdajem hodnota těchto zásob jen v případě, kdy zásobám s prošlou dobou použitelnosti, kdy není povoleno je dále uvádět do oběhu a za současné platnosti podmínky o vypravování protokolu k prokázání fyzické likvidace této zásoby. I nadále platí, že daňovými výdaji jsou rovněž výdaje bezprostředně související s likvidací těchto zásob jako například doprava, demontáž, třídění a podobně.

V souvislosti s přijetím Zákoníku práce od 1.1.2007 došlo k upřesnění daňově uznatelné výše cestovních náhrad, výdajů na pracovní a sociální podmínky zaměstnanců, pracovní oděvy, ochranné prostředky a k posílení vlivu ujednání mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci, což v kontextu obecně platného principu založeného na platnosti pravidla, že co je u zaměstnavatele daňově účinným nákladem, je u zaměstnance zdaněno a zpojistněno, znamená rozšíření okruhu výdajů, které jsou nákladem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.[52]

V roce 2009 bylo možné poprvé uplatnit snížení základu daně o dar na financování následků živelní pohromy, ke které došlo na území České republiky, jiného státu Evropské unie, Norska nebo Islandu a to pouze v daňovém přiznání.

Snížení daně na polovinu u právnických osob, které zaměstnávají minimálně 25 zaměstnanců a podíl zdravotně postižených zaměstnanců je vyšší jak 50 procentních bodů průměrného počtu zaměstnanců bylo možné uplatnit naposledy ve zdaňovacím období započatém v roce 2010. Vypuštění této slevy zcela bez náhrady přinesla novela ZDP v roce 2010 a to z důvodu jejího účelového zneužívání.

---

[51] MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2009: úplná znění platná k 1.1.2009*. 17. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2009. s. 9. ISBN 978-80-247-2803-2.
[52] NOVOTNÝ, M. *Daňové zákony - úplná znění platná v roce 2007*. Beroun: Newsletter, 2007. s. 8. ISBN 80-7350-072-6.

Zdaňovací období 2014 přineslo do oblasti položek odčitatelných od základu daně možnost uplatnit odpočet ve výši 110 procentních bodů výdajů, které převyšují úhrn výdajů vynaložených ve zdaňovacím období na realizaci projektu výzkumu a vývoje. Zároveň umožňuje uplatnit i odpočet na podporu pořízení majetku na podporu odborného vzdělávání a to až do výše 50 a 110 procentních bodů vstupní ceny majetku a odpočet na podporu výdajů vynaložených na žáka nebo studenta ve výši součinu částky 200 Kč a počtu realizovaných hodin teoretické a praktické výuky za podmínek stanovených v § 34f až 34h ZDP. Mezi tyto podmínky dále například patří přesná specifikace ve smlouvě, pořízení majetku nesmí být podpořeno z veřejných zdrojů, majetek musí být využíván nejméně po dobu 3 let a 30% jeho doby provozu bude určeno právě pro vzdělávání.[53] Další významnou změnou, která má vliv na optimalizaci hospodářského výsledku podnikatelských subjektů, jsou od roku 2014 zcela nová pravidla pro tvorbu opravných položek podle § 8a zákona o rezervách, kde je zpřísněno vytváření opravných položek u nepromlčených postoupených pohledávek pod podmínkou jejich přihlášením k rozhodčím, správním nebo soudním řízením.[54]

[53] MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2014: úplná znění platná k 1.1.2014*. 23. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2014. s. 44. ISBN 978-802-4751-719.
[54] *Daně 2014 a předpisy související: s přehledy změn*. Olomouc: ANAG, 2014, sv. Daně (ANAG). S. 353. ISBN 978-80-7263-849-9.

4 PRAKTICKÉ PŘÍKLADY

4.1 Pořízení majetku různými způsoby

V následujících modelových příkladech budou rozebrány různé způsoby zajištění majetku nebo jeho potřeby, jejich efektivita, zdrojová náročnost a dopad do hospodářského výsledku a daňového základu podnikatelského subjektu. Pro demonstraci byla vybrána velmi rozšířená potřeba, kterou každá právnická osoba řeší už v počátcích své podnikatelské činnosti, a to potřeba zajištění osobního automobilu k výkonu činnosti zaměstnanců, zajištění dodavatelsko-odběratelských dodávek zboží a služeb a dopravy jako takové, nebytových prostor pro sídlo firmy a zajištění přenosného osobního počítače včetně tiskárny a záložního zdroje. V jednotlivých variantách příkladu je demonstrován způsob výpočtu, dopad do finančních a majetkových zdrojů firmy včetně ovlivnění výsledku hospodaření a daňové zátěže účetní jednotky. V závěru modelových příkladů je provedeno porovnání všech variant řešení v závislosti na jejich finanční náročnosti a efektivnosti daňových výdajů k vynaloženým finančním prostředkům.

Příklad č. 1:

Právnická osoba, podnikatelský subjekt, malá až střední firma, plátce DPH, 2 zaměstnanci. Potřeba řešit zajištění pracovních cest zaměstnanců cca 1 500 km měsíčně v průběhu 8 dnů u každého zaměstnance, nelze využít veřejné dopravní prostředky ani zvažovat využití pouze jednoho osobního automobilu pro oba zaměstnance. Každý zaměstnance má i vlastní soukromé vozidlo.

V modelových situacích bude použit osobní automobil Škoda Fabia 1,2 HTP s pořizovací cenou 229 900,00 Kč včetně DPH. Doba testování vlivu použití jednotlivých možností 5 let.

a) <u>Cestovní náhrady za použití soukromého vozidla zaměstnance</u>
Spotřeba soukromého vozidla: 7 l benzinu Natural na 100 km
Sazba základní náhrady na 1 km jízdy: 3,60 Kč
Počet ujetých kilometrů: 1 500 km

Počet zaměstnanců: 2

Potřebný počet měsíců pro použití soukromého vozidla v roce: 11

Výpočet: 1 500 km x 11 měsíců x [3,60 sazba základní náhrady + (7,00 l/100 km průměrná spotřeba x 36,10 Kč/l benzinu Natural /100)] = 101 096,00 Kč/rok/ zaměstnanec

Shrnutí: řešení potřeby dopravy zaměstnanců při plnění pracovních povinností formou použití jejich soukromého osobního automobilu představuje pro podnikatelský subjekt, zaměstnavatele, finanční a daňový výdaj ve výši 202 192,00 Kč ročně. Celkem za 5 let činí tedy daňový a finanční výdaj 1 010 960,00 Kč.

b) Pořízení dvou osobních automobilů Škoda Fabia 1,2 HTP formou přímé koupě

Pořizovací cena: 229 900,00 Kč včetně DPH (190 000,00 Kč bez DPH)

Počet kusů: 2

Výpočet: 2 x 190 000,00 = 380 000,00 Kč

Další výdaje spojené s provozem majetku za dobu užívání 5 let na jeden osobní automobil:

- 3 sady pneumatik (zimní, letní) v hodnotě 24 000,00 Kč bez DPH
- servisní prohlídky 20 000,00 Kč bez DPH
- doplnění kapalin, mytí a údržba aut 10 000,00 Kč bez DPH
- pojištění 30 000,00 Kč
- spotřeba PHM: 1 500 km x 11 měsíců x (30 Kč/l bez DPH benzinu Natural x 7 l/100 spotřeba) x 5 let = 173 250,00 Kč
- silniční daň: 1 800,00 Kč x 5 let = 9 000,00 Kč.

Další výdaje spojené s provozem činí u jednoho osobního automobilu 266 250,00 Kč bez DPH a u dvou automobilů 532 500,00 Kč bez DPH za dobu užívání 5 let. Přepočtený průměrný provozní výdaj na jeden osobní automobil za jeden rok odpovídá výši 53 250 Kč bez DPH.

Shrnutí: pořízení dvou osobních automobilů vyžaduje prvotní finanční zdroje ve výši 380 000,00 Kč, v prvním roce činí finanční náročnost 486 500,00 Kč. Daňovým výdajem jsou daňové odpisy, které za dobu 5 let mohou dosáhnout maximálně pořizovací ceny majetku, tj. při odpočtu DPH ze vstupní ceny částku 380 000,00 Kč. Účetním nákladem jsou účetní odpisy, které dle zadání příkladu mohou být stanoveny až na dobu 12 let za předpokladu, že zvažovaný typ osobního automobilu najede průměrně 200 000 km za dobu své životnosti. Celkové daňové náklady i celková

finanční náročnost za 5 let činí po zahrnutí výdajů na pořízení majetku a všech dalších výdajů souvisejících s provozem majetku 912 500,00 Kč.

c) Operativní leasing dvou osobních automobilů Škoda Fabia 1,2 HTP

Nabídková cena: 5 166,00 Kč bez DPH měsíčně při ujetí do 3 000 km za podmínky minimální doby nájmu 2 roky.

Nájemné: 2 auta x 5 166,00 Kč měsíčně x 12 měsíců x 5 let = 619 920,00 Kč.

Další výdaje spojené s provozem předmětu operativního leasingu za dobu užívání 5 let na jeden osobní automobil:

- spotřeba PHM: 1 500 km x 11 měsíců x (30 Kč/l bez DPH benzinu Natural x 7 l/100 spotřeba) x 5 let = 173 250,00 Kč.

Spotřeba PHM v jednom roce na jedno auto ve finančním vyjádření činí 34 650,00 Kč, na dvě auta 69 300,00 Kč bez DPH, roční nájemné na jedno auto 61 992,00 Kč a dvě auta 123 984,00 Kč bez DPH to je celkové výdaje v jednom roce na jeden osobní automobil 96 642,00 Kč, dvě auta 193 284,00 Kč bez DPH.

Shrnutí: zajištění potřeby dvou osobních automobilů operativním leasingem nevyžaduje prvotní finanční zdroje, finanční náročnost v prvním roce činí 193 284,00 Kč za dobu 5 let dosáhne výše 966 420,00 Kč bez DPH. Všechny výdaje jsou výdaji účetními i daňovými za předpokladu měsíčního placení operativního leasingu.

d) Půjčovné dvou osobních automobilů Škoda Fabia 1,2 HTP

Nabídková cena: 550,00 Kč bez DPH denně bez omezení počtu najetých kilometrů.

Půjčovné: 2 auta x 550,00 Kč denně x 11 měsíců x 8 dnů x 5 let = 484 000,00 Kč

Další výdaje spojené s provozem předmětu půjčky za dobu užívání 5 let na jeden osobní automobil:

- spotřeba PHM: 1 500 km x 11 měsíců x (30 Kč/l bez DPH benzinu Natural x 7 l/100 km spotřeba) x 5 let = 173 250,00 Kč.

Roční půjčovné jednoho automobilu, to je nájemné za 11 měsíců se zohledněním čerpání 4 týdnů dovolené, za předpokladu uskutečnění průměrně 8 jízd měsíčně činí za jeden osobní automobil 48 400,00 Kč, dvou automobilů 96 800,00 Kč bez DPH a odpovídající spotřeba pohonných hmot pak 34 650,00 Kč a 69 300,00 Kč bez DPH.

Shrnutí: jednorázové vypůjčení osobních automobilů osmkrát měsíčně pro dva zaměstnance nevyžaduje prvotní finanční zdroje, finanční náročnost i prvním roce činí 166 100,00 Kč a za dobu 5 let dosáhne výše 830 500,00 Kč bez DPH. Všechny výdaje jsou výdaji účetními i daňovými.

e) Finanční leasing s následnou koupí najaté věci dvou osobních automobilů Škoda Fabia 1,2 HTP

Nabídková cena jednoho vozu:

- akontace: 69 900,00 Kč bez DPH
- doba trvání: 5 let, rovnoměrné splátky
- měsíční splátky: 4 340,00 Kč bez DPH včetně pojištění
- kupní cena: 1 000,00 Kč bez DPH

Cena finančního leasingu bez DPH: akontace 69 900,00 Kč + 5 let x 12 měsíců x 4 340,00 Kč měsíční splátka + 1 000,00 Kč kupní cena = 331 300,00 Kč bez DPH.

Další výdaje spojené s provozem majetku za dobu užívání 5 let na jeden osobní automobil:

- 3 sady pneumatik (zimní, letní) v hodnotě 24 000,00 Kč bez DPH
- servisní prohlídky 20 000,00 Kč bez DPH
- doplnění kapalin, mytí a údržba aut 10 000,00 Kč bez DPH
- spotřeba PHM: 1 500 km x 11 měsíců x (30 Kč bez DPH Natural x 7 l/100) x 5 let = 173 250,00 Kč
- silniční daň: 1 800,00 Kč x 5 let = 9 000,00 Kč.

Další výdaje spojené s provozem činí u jednoho osobního automobilu 236 250,00 Kč bez DPH a u dvou automobilů 472 500,00 Kč bez DPH za dobu užívání 5 let. Přepočtený průměrný provozní výdaj na jeden osobní automobil za jeden rok odpovídá výši 47 250,00 Kč bez DPH, u dvou automobilů 94 500,00 Kč bez DPH.

Shrnutí: pořízení dvou osobních vozů Škoda Fabia 1,2 HTP vyžaduje prvotní finanční zdroje ve výši 139 800,00 Kč, finanční náročnost v prvním roce činí 338 460,00 Kč a za dobu 5 let dosáhne výše 1 135 100,00 Kč bez DPH. Daňovým výdajem není jednorázově zaplacená akontace, která do účetních nákladů a daňových výdajů se dostává rozvrhovaně alikvotní částí po dobu trvání smlouvy o finančním leasingu s následnou koupí najaté věci.

f) Pořízení dvou osobních automobilů Škoda Fabia 1,2 HTP na spotřebitelský úvěr

Požadovaná výše úvěru na jedno osobní auto: 229 900,00 Kč

Nabídka: 5 434,00 Kč měsíčně po dobu 5 let

Výpočet: 2 auta x 5 434,00 Kč měsíční splátka x 12 měsíců x 5 let = 652 080,00 Kč

Další výdaje spojené s provozem majetku za dobu užívání 5 let na jeden osobní automobil:

- 3 sady pneumatik (zimní, letní) v hodnotě 24 000,00 Kč bez DPH

- servisní prohlídky 20 000,00 Kč bez DPH
- doplnění kapalin, mytí a údržba aut 10 000,00 Kč bez DPH
- pojištění 30 000,00 Kč
- spotřeba PHM: 1 500 km x 11 měsíců x (30 Kč bez DPH/ l benzinu Natural x 7 l/100 km spotřeba / 100) x 5 let = 173 250,00 Kč
- silniční daň: 1 800,00 Kč x 5 let = 9 000,00 Kč.

Další výdaje spojené s provozem činí u jednoho osobního automobilu 266 250,00 Kč bez DPH a u dvou automobilů 532 500,00 Kč bez DPH za dobu užívání 5 let. Přepočtený průměrný provozní výdaj na jeden osobní automobil za jeden rok odpovídá výši 53 250,00 Kč bez DPH, u dvou automobilů 106 500,00 Kč bez DPH.

Shrnutí: pořízení dvou osobních automobilů na úvěr vyžaduje minimální prvotní finanční zdroje. V prvním roce činí finanční náročnost 236 916,00 Kč, za dobu užívání majetku 5 let dosáhnou celkové výdaje částky 1 184 580,00 Kč. Daňovými výdaji jsou pouze úroky z úvěru, pojištění úvěru a další výdaje spojené s provozem osobních automobilů. Promítnutí pořizovací ceny majetku do účetních a daňových nákladů prostřednictvím odpisů je možné zpravidla až po splacení úvěru.

Následující tabulka přehledným způsobem uvádí potřebu finančních zdrojů v prvním roce, finanční náročnost po dobu 5 let a výši daňově uznatelných výdajů jednotlivých variant řešení potřeby použití osobních automobilů pro výkon pracovních činností zaměstnanců firmy.

Tabulka 10: Rekapitulace finanční a daňové náročnosti variantních řešení pořízení osobního automobilu

Varianta řešení	finanční náročnost v 1. roce	finanční náročnost za dobu 5 let	výše daňově uznatelných nákladů za dobu 5 let
a) cestovní náhrady	202 192,00	1 010 960,00	1 010 960,00
b) přímá koupě 2 vozů	486 500,00	912 500,00	912 500,00
c) operativní leasing	193 284,00	966 420,00	966 420,00
d) denní půjčovné	166 100,00	830 500,00	830 500,00
e) finanční leasing	338 460,00	1 135 100,00	1 135 100,00
f) spotřebitelský úvěr	236 916,00	1 184 580,00	912 500,00

Zdroj: autor práce, 2014

Rozhodování o způsobu řešení zajištění potřeby majetku, osobních automobilů, vedením společnosti vychází samozřejmě z aktuální bilance volných finančních zdrojů. Důležitým rozhodovacím kritériem jsou však i celkově vynaložené prostředky a jejich daňová uznatelnost, která bezprostředně ovlivňuje výslednou daňovou povinnost podnikatelského subjektu. Jediným případem, kdy dochází k rozdílu mezi finančními a daňovými výdaji, je případ pořízení majetku na spotřebitelský úvěr, a to proto, že vlastnické právo k majetku přechází na pronajímatele zpravidla až po splacení celého závazku ze spotřebitelského úvěru. Teprve až poté, může kupující, nyní vlastník, zařadit majetek do svého obchodního majetku a začít tento majetek odpisovat. Návratnost finančních zdrojů je v tomto případě až po dalších pěti letech odpisování. Z výše uvedeného přehledu jednoznačně vyplývá, že z hlediska efektivnosti nakládání s finančními zdroji po dobu 5 let je nejvýhodnějším řešením zajištění osobních automobilů jejich půjčováním na den jejich potřeby. Operativní leasing a cestovní náhrady jsou prakticky finančně srovnatelné, absolutní cenový rozdíl ve výši 44 540,00 Kč za dobu 5 let v neprospěch cestovních náhrad asi těžko může obstát při bilanci rizik spojených s provozem vlastního majetku. Na druhé straně osobní automobil po ujetí cca 82 500 km za 5 let není až tak opotřebován, že by z jeho případného prodeje nebo dalšího užívání neplynuly majiteli výhody.

Modelový případ detailně neřeší optimalizaci hospodářského výsledku v jednotlivých letech modelového období, ale jen v prvním roce řešení a za období 5 let. Při koupi dlouhodobého majetku se jeho pořízení a převedení do užívání projeví, a to až do doby jeho vyřazení z majetku v účetnictví, v aktivech společnosti, což platí pro variantu řešení přímé koupě a se zpožděním i koupě se spotřebitelským úvěrem. V ostatních případech se všechny účetní záznamy, týkající se variant řešení nájmem, leasingem nebo cestovními náhradami projeví v pasivech společnosti prostřednictvím výsledku hospodaření. Právě zobrazení koupě majetku v aktivech společnosti je mnohdy důvodem preference tohoto řešení, které zvyšuje bonitu společnosti, i když je například majetek úplně odepsán, a nemusí být tedy ani nejefektivnějším řešením zajištění potřeb podnikatelského subjektu.

Příklad č. 2:

Právnická osoba, podnikatelský subjekt, malá až střední firma, plátce DPH, 2 zaměstnanci. Potřeba řešit zajištění místa výkonu práce, kancelářských prostor,

nejen pro zaměstnance, ale i statutární zástupce právnické osoby (jednatele společnosti), klienty a další spolupracovníky.

V modelových situacích bude řešeno zajištění 5 až 6 kanceláří o celkové výměře cca 100 m^2 bez ostatních výdajů souvisejících s nájmem jako spotřeba energií a dalších služeb, protože jsou fixním nákladem pro všechny modelové situace. Doba testování vlivu využití jednotlivých možností 5 let.

a) Nájem nebytových prostor

Nájemné v centru města: 1 800,00 Kč/m^2/rok bez DPH

Plocha: 100 m^2

Výpočet: 100 m^2 plocha x 1 800,00 Kč/m^2/rok nájemné = 180 000,00 Kč/rok bez DPH

Shrnutí: řešení potřeby zajištění kancelářských prostor je finančním a daňovým výdajem ve výši 180 000,00 Kč ročně, což za 5 let představuje daňový a finanční výdaj v hodnotě 900 000,00 Kč bez DPH. Modelový případ neuvažuje sjednání jednorázové finanční kauce.

b) Pořízení nemovitosti formou přímé koupě

Pořizovací cena: 3 200 000,00 Kč včetně DPH (bez možnosti odečtu DPH na vstupu)

Odpisová skupina 6, doba odpisování 50 let.

Daňový odpis v prvním roce pořízení při rovnoměrném způsobu odpisování: 32 640,00 Kč, při zrychleném odpisování 64 000,00 Kč.

Další výdaje spojené s provozem majetku za dobu užívání:

- daň z nemovitostí 10 000,00 Kč/rok.

Shrnutí: pořízení nemovitosti vyžaduje prvotní finanční zdroje ve výši 3 210 000,00 Kč. Daňovým výdajem jsou daňové odpisy, které za dobu 5 let mohou dosáhnout při rovnoměrném odpisování výše 291 200,00 Kč a při zrychleném odpisování výše 550 400,00 Kč. Celkové daňové náklady za 5 let činí maximálně 600 400,00 Kč.

c) Pořízení nemovitosti na hypoteční úvěr

Nabídka: úvěr do výše 100% hodnoty nemovitosti (3 200 000,00 Kč)

Měsíční splátky: 58 644,00 Kč

Doba splácení úvěru: 5 let

Výpočet: 5 let x 12 měsíců x 58 644,00 Kč měsíční splátka = 3 518 640,00 Kč

Z toho úroky: 318 640,00 Kč

Daňový odpis v prvním roce pořízení při rovnoměrném způsobu odpisování: 32 640,00 Kč, při zrychleném odpisování 64 000,00 Kč.
Další výdaje spojené s provozem majetku za dobu užívání:

- daň z nemovitostí 10 000,00 Kč/rok.

Shrnutí: pořízení nemovitosti hypotečním úvěrem s dobou splácení 5 let vyžaduje finanční zdroje v prvním roce pořízení ve výši 713 728,00 Kč a za dobu trvání úvěru 3 568 640,00 Kč. Daňovým výdajem jsou úroky v prvním roce ve výši 111 353,00 Kč a za dobu trvání úvěru 318 640,00 Kč, daňové odpisy, které za dobu 5 let mohou dosáhnout při rovnoměrném odpisování výše 291 200,00 Kč a při zrychleném odpisování výše 550 400,00 Kč a zaplacená daň z nemovitostí ve výši 50 000,00 Kč. Celkové daňové náklady za 5 let činí maximálně 919 040,00 Kč.

Tabulka 11: Rekapitulace finanční a daňové náročnosti variantních řešení zajištění kancelářských prostor

Varianta řešení	finanční náročnost v 1. roce	finanční náročnost za dobu 5 let	výše daňově uznatelných nákladů za dobu 5 let
a) nájem prostor	180 000,00	900 000,00	900 000,00
b) přímá koupě	3 210 000,00	3 250 000,00	600 400,00
c) hypoteční úvěr	713 728,00	3 568 640,00	919 040,00

Zdroj: autor práce, 2014

Rozhodování o způsobu řešení zajištění potřeby nebytových kancelářských prostor je z hlediska efektivnosti výdajů/nákladů strategickou záležitostí. Finanční náročnost pořízení nemovitostí je poměrně vysoká a návratnost formou daňových odpisů zdlouhavá. Z modelových případů je zřejmé, že z hlediska optimalizace daňové povinnosti se jeví jako nejvýhodnější nájem nebytových prostor. Koupě nemovitosti je z krátkodobého pohledu to je z pohledu řádově let finančně náročnější a z hlediska vyrovnání daňového dopadu efektivní až při úplném odepsání majetku, což s klesající tendencí daňového zatížení není positivem.

Příklad č. 3:

Právnická osoba, podnikatelský subjekt, malá až střední firma, plátce DPH, 2 zaměstnanci. Potřeba řešit zajištění notebooku, tiskárny a záložního zdroje pro každého zaměstnance. Každý zaměstnance má i vlastní počítač včetně tiskárny.

V modelových situacích bude použit přenosný osobní počítač, tiskárna a záložní zdroj jako soubor movitých věcí s pořizovací cenou 58 080,00 Kč včetně DPH (48 000,00 Kč bez DPH). Doba testování vlivu použití jednotlivých možností 5 let.

a) Náhrada za opotřebení vlastního vybavení potřebného pro výkon práce

Počet pracovních dnů pro použití soukromého vybavení v roce: 231
Počet hodin používání soukromého vybavení denně: 5
Odpisová skupina majetku: 1 (doba odpisování 3 roky)
Výpočet denní náhrady: 48 000,00 kupní cena: 3 roky : (365 dnů x 4 hodiny + 231 dnů x 5 hodin) x 5 hodin = 30,59 Kč zaokrouhleně 30,00 Kč/pracovní den/zaměstnanec
Roční náhrada za použití vlastního vybavení: 6 930,00 Kč/zaměstnanec
Počet zaměstnanců: 2

Shrnutí: řešení potřeby zajištění přenosného osobního počítače, tiskárny a záložního zdroje při plnění pracovních povinností zaměstnanců formou použití jejich soukromého vybavení představuje pro podnikatelský subjekt, zaměstnavatele, finanční a daňový výdaj ve výši 13 860,00 Kč ročně. Celkem za 5 let činí tedy daňový a finanční výdaj 69 300,00 Kč.

b) Pořízení dvou osobních počítačů, dvou tiskáren a dvou záložních zdrojů formou přímé koupě

Pořizovací cena: 58 080,00 Kč včetně DPH (48 000,00 Kč bez DPH)
Počet kusů: 2
Výpočet: 2 soubory x 48 000,00 Kč kupní cena = 96 000,00 Kč bez DPH
Další výdaje spojené s užíváním majetku za dobu užívání 5 let nejsou uvažovány.
Majetek je daňově odepsán za 3 roky užívání.

Shrnutí: pořízení dvou osobních automobilů vyžaduje prvotní finanční zdroje ve výši 96 000,00 Kč. Daňovým výdajem jsou daňové odpisy, které za dobu 5 let dosáhnou pořizovací ceny majetku, tj. při odpočtu DPH ze vstupní ceny částku 96 000,00 Kč. Účetním nákladem jsou účetní odpisy, které dle zadání příkladu mohou být stanoveny

i na dobu delší než je doba daňového odpisování. Celkové daňové náklady za 5 let užívání činí 96 000,00 Kč.

c) Pořízení dvou osobních počítačů, dvou tiskáren a dvou záložních zdrojů na spotřebitelský úvěr

Požadovaná výše úvěru: 116 160,00 Kč

Nabídka: 2 788,00 Kč měsíčně podobu 5 let

Výpočet: 2 788,00 Kč měsíční splátka x 12 měsíců x 5 let = 167 280,00 Kč

Další výdaje spojené s provozem majetku za dobu užívání 5 let nejsou uvažovány.

Shrnutí: pořízení dvou osobních počítačů, tiskáren a záložních zdrojů na úvěr vyžaduje minimální prvotní finanční zdroje. Za dobu užívání majetku 5 let dosáhnou celkové výdaje částky 167 280,00 Kč. Daňovými výdaji jsou pouze úroky z úvěru ve výši 51 120,00 Kč. Promítnutí pořizovací ceny majetku do účetních a daňových nákladů prostřednictvím odpisů je možné zpravidla až po splacení úvěru.

Následující tabulka přehledným způsobem uvádí potřebu finančních zdrojů v prvním roce, finanční náročnost po dobu 5 let a výši daňově uznatelných výdajů jednotlivých variant řešení potřeby počítačů, tiskáren a záložních zdrojů pro výkon pracovních činností zaměstnanců firmy.

Tabulka 12: Rekapitulace finanční a daňové náročnosti variantních řešení zajištění osobního počítače, tiskárny a náhradního zdroje

Varianta řešení	finanční náročnost v 1. roce	finanční náročnost za dobu 5 let	výše daňově uznatelných nákladů za dobu 5 let
a) náhrada za opotřebení	13 860,00	69 300,00	69 300,00
b) přímá koupě	96 000,00	96 000,00	96 000,00
c) spotřebitelský úvěr	33 456,00	167 280,00	51 120,00

Zdroj: autor práce, 2014

Rozhodování o způsobu řešení zajištění potřeby majetku, osobních počítačů, tiskáren a záložních zdrojů vedením společnosti je v tomto případě, pokud je hodnotícím kritériem jen optimalizace hospodářského výsledku a finanční náročnost jednoduchá. Jediným případem, kdy dochází k rozdílu mezi finančními a daňovými výdaji, je případ pořízení majetku na spotřebitelský úvěr a to proto, že vlastnické právo k majetku přechází na kupujícího až po splacení celého závazku ze spotřebitelského úvěru.

Teprve až poté, může kupující, nyní vlastník, zařadit majetek do svého obchodního majetku a začít tento majetek odepisovat. Návratnost finančních zdrojů je v tomto případě až po dalších třech letech odpisování. Z výše uvedeného přehledu jednoznačně vyplývá, že z hlediska efektivnosti nakládání s finančními zdroji po dobu 5 let je nejvýhodnějším řešením zajištění vybavení formou náhrady za opotřebení vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce podle § 190 zákoníku práce.

Zobecněním jednotlivých možností zajištění majetku pro podnikatelskou činnost uvedených v předchozích příkladech lze konstatovat, že z hlediska daňové optimalizace je nejjednodušším a nejefektivnějším řešením forma náhrad a to jak cestovních tak i za opotřebení vlastního vybavení zaměstnanců. Toto řešení je i řešením s minimálními riziky pro zaměstnavatele.

Následující tabulka demonstrativním způsobem uvádí finanční náročnost v prvním roce řešení potřeby a efektivnost daňových výdajů/nákladů k celkově vynaloženým finančním prostředkům za dobu testování to je za dobu 5 let.

Tabulka 13: Sumarizace finanční a daňové náročnosti variantních řešení zajištění majetku pro výkon pracovních činností zaměstnanců podnikatelského subjektu

Varianta řešení	finanční náročnost v 1. roce přepočtená na celkovou finanční náročnost za 5 let	efektivnosti daňových výdajů k vynaloženým finančním prostředkům za 5 let
a) forma náhrady	**0,20**	**1,00**
- 2 auta Š Fabia	0,20	1,00
- kancelářské prostory	0,20	1,00
- počítače, tiskárny a náhradní zdroje	0,20	1,00
b) přímá koupě	**0,87**	**0,72**
- 2 auta Š Fabia	0,62	1,00
- kancelářské prostory	0,98	0,18
- počítače, tiskárny a náhradní zdroje	1,00	1,00
c) operativní leasing	**0,20**	**1,00**
- 2 auta Š Fabia	0,20	1,00
d) denní půjčovné	**0,20**	**1,00**
- 2 auta Š Fabia	0,20	1,00
e) finanční leasing	**0,30**	**1,00**

- 2 auta Š Fabia	0,30	1,00
f) spotřebitelský (hypoteční) úvěr	**0,20**	**0,44**
- 2 auta Š Fabia	0,20	0,77
- kancelářské prostory	0,20	0,26
- počítače, tiskárny a náhradní zdroje	0,20	0,30

Zdroj: autor práce, 2014

Finanční náročnost v prvním roce řešení modelové situace přepočtená na celkovou finanční náročnost za 5 let sledování je optimální, pokud se rovná nebo blíží nule v případě, že podnikatelský subjekt nemá volné finanční zdroje, což v počátku podnikatelské činnosti je jevem obvyklým. Efektivnost daňových výdajů vztažená k vynaloženým finančním prostředkům za dobu sledování 5 let představuje poměr mezi náklady, které z pohledu daně z příjmů lze uznat za náklady k zajištění, dosažení a udržení příjmů a vynaloženými finančními prostředky.

4.2 Ovlivnění základu daně z příjmů různými postupy odpisování majetku

V následujících modelových příkladech budou rozebrány různé přístupy k odpisování dlouhodobého majetku a jejich efektivita a dopad do daňového základu podnikatelského subjektu a uveden i možný přístup ke klasifikaci samostatné movité věci a souboru movitých věcí. Pro porovnání vlivu různých způsobů odpisování majetku byl vybrán dlouhodobý hmotný majetek v odpisové skupině 2 a 3, a to z důvodu možnosti uplatnění i dalšího zvýšení odpisů.

V úvodu je nutné konstatovat, že modelové případy se týkají pouze daňového odpisování, neboť účetní odpisy jsou sice součástí účetního výsledku hospodaření, ale v daňovém přiznání jsou vyrovnány na hodnotu daňových odpisů. Podnikatelský subjekt však může účetními odpisy regulovat účetní výsledek hospodaření, to je rozdíl mezi výnosy a náklady, to je hodnotu, která se v následujícím roce rozděluje, a vytvářejí se z ní například fondy.

Příklad č. 4:

Právnická osoba, podnikatelský subjekt, malá až střední firma, plátce DPH, tři zaměstnanci a 2 jednatelé. Potřeba zajištění jednoho osobního počítače přenosného, jednoho osobního počítače stolního, tiskárny a náhradního zdroje. Pořizovací ceny bez DPH jsou následující:

stolní počítač	21 000,00 Kč
přenosný počítač	38 000,00 Kč
náhradní zdroj	3 000,00 Kč
tiskárna, kopírka, skener	12 000,00 Kč

a) Podnikatelský subjekt již má v majetku jeden přenosný počítač a potřebuje minimalizovat účetní ztrátu za předchozí účetní období

Podnikatelský subjekt rozhodne o výhradním určení náhradního zdroje k nově pořízenému přenosnému počítači. Přenosný počítač a náhradní zdroj tvoří soubor movitých věcí s pořizovací cenou 41 000,00 Kč bez DPH, který bude zatříděn v 1. odpisové skupině.

Tabulka 14: Porovnání výše ročního odpisu při různých metodách odpisování majetku se zohledněním vytvoření souboru movitých věcí

Rok užívání majetku	roční odpis při rovnoměrném odpisování	roční odpis při zrychleném odpisování	rozdíl odpisů při rovnoměrném a zrychleném odpisování
1.	8 200,00	13 667,00	- 5 467,00
2.	16 400,00	18 222,00	- 1 822,00
3.	16 400,00	9 111,00	7 289,00

Zdroj: autor práce, 2014

Potřebným řešením při minimalizaci daňové povinnosti v prvním roce užívání majetku je jeho odpisování rovnoměrným způsobem odpisování.

b) podnikatelský subjekt již má v majetku jeden přenosný počítač a potřebuje snížit daňovou povinnost

Podnikatelský subjekt rozhodne o samostatném určení náhradního zdroje pro potřeby obou přenosných počítačů. Jednotlivé zakoupené předměty nesplňují podmínky

pro zařazení do dlouhodobého majetku a následné odpisování. Účetní jednotka nemá vnitřně upraven postup pro odpisování tohoto typu majetku. Majetek je tedy výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů a vstoupí svoji pořizovací cenou ve výši 74 000,00 Kč do hospodářského výsledku jako účetní a daňový výdaj.

Příklad č. 5:

Právnická osoba, podnikatelský subjekt, malá až střední firma, plátce DPH, tři zaměstnanci a 2 jednatelé. Potřeba zajištění jednoho trezoru nebo pancéřové skříně k zajištění bezpečnosti určitých dokumentů a cenin ve třídě bezpečnosti 4.
Nabídková cena pro novou pancéřovou skříň TITAN T-IV: 114 261,00 Kč včetně DPH
Vstupní cena majetku: 94 430,00 Kč bez DPH
Odpisová skupina: 3

Tabulka 15: Porovnání výše ročního odpisu při různých metodách odpisování majetku, zařazeného ve 3. odpisové skupině

Rok užívání majetku	roční odpis při rovnoměrném odpisování	roční odpis při zvýšení odpisu v 1. roce rovnoměrného odpisování	rozdíl odpisů při rovnoměrném odpisování	roční odpis při zrychleném odpisování	roční odpis při zvýšení odpisu v 1. roce zrychleného odpisování	rozdíl odpisů při zrychleném odpisování
1.	5 194,00	14 543,00	- 9 349,00	9 443,00	10 388,00	- 945,00
2.	9 916,00	8 877,00	1 039,00	16 998,00	18 697,00	- 1 699,00
3.	9 916,00	8 877,00	1 039,00	15 109,00	16 620,00	- 1 511,00
4.	9 916,00	8 877,00	1 039,00	13 220,00	14 542,00	-1 322,00
5.	9 916,00	8 877,00	1 039,00	11 332,00	12 465,00	- 1 133,00
6.	9 916,00	8 877,00	1 039,00	9 443,00	10 387,00	- 954,00
7.	9 916,00	8 877,00	1 039,00	7 554,00	8 310,00	- 756,00
8.	9 916,00	8 877,00	1 039,00	5 666,00	6 232,00	- 566,00
9.	9 916,00	8 877,00	1 039,00	3 777,00	4 155,00	- 378,00
10.	9 908,00	8 871,00	1 037,00	1 888,00	2 077,00	- 189,00

Zdroj: autor práce, 2014

U pancéřové skříně je možné uplatnit roční odpisovou sazbu při zvýšeném odpisu v prvním roce odpisování o 10 procentních bodů a to jak při použití metody rovnoměrného nebo zrychleného odpisování u prvního vlastníka tohoto majetku. Roční odpis se v prvním roce užívání pohybuje od 5 194,00 Kč do 14 543,00 Kč to je s absolutní odchylkou 180 procentních bodů. Tato skutečnost má jistě značný význam u odpisování majetku významnou vstupní cenou.

Příklad č. 6:

Právnická osoba, podnikatelský subjekt, malá až střední firma, plátce DPH, tři zaměstnanci a 2 jednatelé. Podnikatelský záměr na rozšíření činnosti poskytováním 3D laserového skenování a modelování pořízením skeneru Leova HDS 6200 za 39 870,00 EUR bez DPH.
Kurz prodeje: 27,40 Kč/EU R
Vstupní cena majetku: 1 092 438,00 Kč bez DPH
Odpisová skupina: 2

Tabulka 16: Porovnání výše ročního odpisu při různých metodách odpisování majetku, zařazeného ve 2. odpisové skupině

Rok užívání majetku	roční odpis při rovnoměrném odpisování	roční odpis při zvýšení odpisu v 1. roce rovnoměrného odpisování	rozdíl odpisů při rovnoměrném odpisování	roční odpis při zrychleném odpisování	roční odpis při zvýšení odpisu v 1. roce zrychleného odpisování	rozdíl odpisů při zrychleném odpisování
1.	120 169,00	229 412,00	- 109 243,00	218 488,00	240 337,00	- 21 849,00
2.	243 068,00	215 757,00	27 311,00	349 580,00	384 538,00	- 34 958,00
3.	243 068,00	215 757,00	27 311,00	262 185,00	288 404,00	- 26 219,00
4.	243 068,00	215 757,00	27 311,00	174 790,00	192 267,00	- 17 477,00
5.	243 065,00	215 755,00	27 310,00	87 395,00	96 136,00	- 8 741,00

Zdroj: autor práce, 2014

Rovněž u 3D skeneru umožňuje ZDP odpisování ze zvýšené vstupní ceny a roční odpis se může pohybovat od 120 169,00 Kč do 240 337,00 Kč to je s absolutní odchylkou 100 procentních bodů.

Zobecněním demonstrativně uvedených příkladů vlivu různých způsobů odpisování na daňovou povinnost podnikatelského subjektu je zřejmé, že správná volba způsobu odpisování může významným způsobem ovlivnit jeho daňovou zátěž. Absolutní odchylka v prvním roce odpisování může dosáhnout až 180 procentních bodů nejnižšího možného daňového odpisu. Jako významná se tato skutečnost jeví nejen u majetku s vysokou vstupní cenou, ale rovněž u majetku, který je pořizován ve značném počtu, i když není jednotkově tak finančně náročný.

4.3 Ovlivnění daně uplatněním položek odčitatelných od základu daně

Nejčastěji uplatňovanou odčitatelnou položkou od základu daně je daňová ztráta. V následujících modelových příkladech budou rozebrány různé vlivy uplatnění ztráty jako položky odčitatelné ze základu daně snižující výpočet daňové povinnosti. V daňovém přiznání za rok 2013 lze uplatnit odpočet vyměřené daňové ztráty nejpozději za rok 2008 při splnění podmínek dle § 38na ZDP. Optimalizace daňové povinnosti snížením základu daně o vyměřenou ztrátu minulých období se obvykle provádí od nejstarší daňové ztráty k nejmladší daňové ztrátě.

Příklad č. 7:

Podnikající právnická osoba vykázala daňovou ztrátu za účetní období r. 2007 ve výši 450 000 Kč, r. 2008 ve výši 1 200 000 Kč a v roce 2009 ve výši 1 300 000 Kč. Ve zdaňovacím období 2013 vykázala základ daně na řádku č. 220 přiznání k dani z příjmů právnických osob hodnotu 2 156 000 Kč, přičemž hodnota darů, které ve zdaňovacím období společnost zaplatila v souladu s § 20 ZDP činila 120 000 Kč.

a) <u>Podnikatelský subjekt chce uplatnit celou hodnotu darů</u>

Podnikatelský subjekt zaplatit v roce 2013 na darech v souladu s § 20 ZDP částku ve výši 120 000 Kč a hodlá ji v plné výši uplatnit v přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2013 i za cenu daňové povinnosti.

Tabulka 17: Vliv výše uplatněné ztráty na daňovou povinnost s ohledem na plný odečet hodnoty darů

Řádek Přiznání k dani z příjmů právnických osob	hodnota v Kč	uplatněná výše ztráty za rok
220	2 156 000	
230	956 000	2008
250	1 200 000	
260	120 000	
270	1 080 000	
280	19%	
290	205 200	

Zdroj: autor práce, 2014

Podmínka poplatníka uplatnění plné výše poskytnutých darů předpokládá uvedení částky minimálně 1 200 000 Kč na řádku č. 250 přiznání k dani z příjmů právnických osob, tedy základu daně po odečtu daňové ztráty, to znamená, že v tomto případě lze uplatnit pouze část daňové ztráty za minulá období a to jen v hodnotě 956 000 Kč. V následujících zdaňovacích obdobích bude možné využít odpočet daňové ztráty vyměřené za rok 2008 ve výši 244 000 Kč, za rok 2009 ve výši 1 300 000 Kč, ztrátu za rok 2007 nelze v roce 2013 již uplatnit.

b) Podnikatelský subjekt chce minimalizovat daňovou povinnost

Podnikatelský subjekt sice zaplatit v roce 2013 na darech v souladu s § 20 ZDP částku ve výši 120 000 Kč, ale chce maximálně optimalizovat daňovou povinnost tak, aby výše daně z příjmů za rok 2013 byla minimální.

Tabulka 18: Vliv výše uplatněné ztráty na minimalizaci daňové povinnosti

Řádek Přiznání k dani z příjmů právnických osob	hodnota v Kč	uplatněná výše ztráty za rok
220	2 156 000	
230	1 200 000	2008
230	956 000	2009
250	0	
260	0	
270	0	

280	19%	
290	0	

Zdroj: autor práce, 2014

Minimální daňovou povinnost dosáhne poplatník uplatněním daňové ztráty ve výši hodnoty základu daně na řádku 220 přiznání k dani z příjmů právnických osob. Vzhledem tomu, že poplatník nemůže ve zdaňovacím období r. 2013 odečíst daňovou ztrátu za rok 2007, uplatní tedy vyměřenou daňovou ztrátu za rok 2008 v plné výši a část daňové ztráty za rok 2009. V následujících zdaňovacích obdobích může uplatnit část daňové ztráty za rok 2009 ve výši 344 000 Kč.

c) Podnikatelský subjekt chce vykázat kladný základ daně a daňovou povinnost maximálně 20 000 Kč

Podnikatelský subjekt zaplatit v roce 2013 na darech v souladu s § 20 ZDP částku ve výši 120 000 Kč, chce optimalizovat daňovou povinnost tak, aby vykázal kladný základ daně na řádku 270 přiznání k dani z příjmů právnických osob a výši daně z příjmů za rok 2013 maximálně 20 000 Kč.

Tabulka 19: Vliv výše uplatněné ztráty na plánovanou daňovou povinnost

Řádek Přiznání k dani z příjmů právnických osob	hodnota v Kč	uplatněná výše ztráty za rok
220	2 156 000	
230	1 200 000	2008
230	840 000	2009
250	116 000	
260	11 600	
270	104 000	
280	19%	
290	19 760	

Zdroj: autor práce, 2014

Simulace základu daně vykázaného na řádku 270 respektive na řádku 250 přiznání k dani z příjmů právnických osob se zohledněním plánované výše daňové povinnosti blížící se částce 20 000 Kč předpokládá vykázání základu daně pro výpočet daňové

povinnosti ve výši odpovídající právě podílu plánované daňové povinnosti a sazby daně se zohledněním zaokrouhlení částky na řádku 270 přiznání k dani z příjmů právnických osob. Následně obráceným postupem bude dopočtena výše odpočtu darů, stanoven základ daně po odpočtu ztráty a výše odečtené ztráty. Poplatník může v následujících zdaňovacích obdobích uplatnit už jen část daňové ztráty za rok 2009 ve výši 460 000 Kč, poskytnuté dary ve výši 120 000 Kč byly v přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2013 uplatněny jako odčitatelná položka ve výši 10% z hodnoty 116 000 Kč.
Daňovou ztrátu vyměřenou za rok 2007 nelze v žádném z uvedených příkladů uplatnit, poslední možnost v uplatnění této ztráty byla v daňovém přiznání za zdaňovací období 2012.

4.4 Ovlivnění daně z příjmů uplatněním slev na dani

Slevu na dani z příjmů může uplatnit každý podnikatelský subjekt, který zaměstnává osoby se zdravotním postižením. Sleva činí 18 000 Kč resp. 60 000 Kč za každého zaměstnance se zdravotním postižením resp. těžším zdravotním postižením. Kromě toho zaměstnavatel, který je právnickou osobou a zaměstnává více, jak 25 zaměstnanců mohl do konce roku 2010 snížit daň na polovinu, jestliže přepočtený počet zaměstnanců se zdravotním postižením je nadpoloviční k počtu zaměstnanců.

V následujícím příkladu je podrobně rozebráno uplatnění slevy na dani podnikatelského subjektu, zaměstnavatele, který zaměstnává zaměstnance se zdravotním postižením s řešením variantního zastoupení těchto zaměstnanců k celkovému počtu zaměstnanců.

Příklad č. 8:

a) <u>Zaměstnavatel zaměstnává 3 zaměstnance, z toho 2 mají zdravotní postižení</u>
Podnikající právnická osoba, která zaměstnává 3 zaměstnance, jeden z nich je osobou zdravotně znevýhodněnou se šestihodinovou pracovní dobou a druhý osobou s těžším postižením a čtyřhodinovou pracovní dobou, vykázala ve zdaňovacím období 2013 na řádku 290 přiznání k dani z příjmů právnických osob hodnotu 205 200 Kč.
Roční fond pracovní doby: 252 dnů

Počet zaměstnanců bez zdravotního omezení: 1
- roční fond pracovní doby: 1 x 252 x 8 = 2 016 hodin
Počet zaměstnanců se zdravotním omezením ZP: 1
- roční fond pracovní doby: 1 x 252 x 6 = 1 512 hodin
Počet zaměstnanců se zdravotním omezením ZTP: 1
- roční fond pracovní doby: 1 x 252 x 4 = 1 008 hodin
Výpočet: 1 512 / 2 016 x 18 000 + 1 008 / 2 016 x 60 000 = 43 500 Kč

Vypočtená daň na řádku 290 přiznání k dani z příjmů právnických osob v hodnotě 205 200 Kč se uplatněnou slevou ve výši 43 500 Kč sníží a celková daňová povinnost se následně vypočte na hodnotu 161 700 Kč.

b) Podnikatelský subjekt má jediného zaměstnance a je osobou se zdravotním postižením

Jednatel společnosti s ručením omezeným je zaměstnancem na základě pracovní smlouvy s plným pracovním úvazkem, má přiznán důchod jako invalidní důchodce s invaliditou 1. stupně. Společnost vykázala ve zdaňovacím období 2013 na řádku 290 přiznání k dani z příjmů právnických osob hodnotu 205 200 Kč.
Roční fond pracovní doby: 252 dnů
Počet zaměstnanců celkem ZP: 1
- roční fond pracovní doby: 1 x 252 x 8 = 2 016 hodin
Výpočet: 2 016 / 2 016 x 18 000 = 18 000 Kč

Daň vykázaná na řádku 290 přiznání k dani z příjmů právnických osob se v důsledku uplatnění slevy sníží o 18 000 Kč a celková daňová povinnost tak činí 187 200 Kč.

c) Podnikatelský subjekt má 30 zaměstnanců a kromě 3 jsou všichni osobami se zdravotním postižením

Zaměstnavatel zaměstnává 3 zaměstnance na plný úvazek bez zdravotního postižení a 27 zaměstnanců s částečným úvazkem, kteří mají zdravotní postižení nebo těžké zdravotní postižení. Společnost vykázala ve zdaňovacím období 2013 na řádku 290 přiznání k dani z příjmů právnických osob hodnotu 205 200 Kč.
Roční fond pracovní doby: 252 dnů
Počet zaměstnanců bez zdravotního omezení: 3
- roční fond pracovní doby: 3 x 252 x 8 = 6 048 hodin
Počet zaměstnanců se zdravotním omezením: 27
- roční fond pracovní doby: 16 x 252 x 6 + 11 x 252 x 4 = 35 280 hodin

Výpočet: 35 280 / 252 x 8 = 17,5

Zaměstnavatel byl oprávněn snížit daň vykázanou na řádku 290 přiznání k dani z příjmů právnických osob v důsledku uplatnění slevy na polovinu to je o 102 600 Kč, a to až do konce zdaňovacího období započatém v roce 2010.

Uplatnění slev na dani z příjmů právnických osob podle § 35 ZDP je jistě výhodným prostředkem optimalizace daňové povinnosti, ale zaměstnávání osob se zdravotním postižením vyžaduje specifické podmínky pracovního prostředí, proto je převážně využíváno tam, kde osoba se zdravotním postižením je statutárním zástupcem společnosti nebo jeho osobou blízkou nebo tam, kde jsou pracovní činnosti uzpůsobeny tomuto režimu. Výsledný efekt snížení daňové povinnosti na polovinu u zaměstnavatelů splňujících podmínky ke snížení daně je významný a jistě neporovnatelný s běžnými optimalizačními metodami, neboť snížení daně například o 100 000 Kč odpovídá při sazbě daně z příjmů 19 % snížení daňového základu o cca 526 300 Kč.

5 ZHODNOCENÍ DAŇOVÉ STRATEGIE VE VAZBĚ NA LEGISLATIVNÍ OPATŘENÍ

5.1 Možnosti plánování daňové strategie

Daňové plánování je pojem, se kterým pracuje daňová teorie a označuje jím takové chování ekonomického subjektu, které má za účel optimalizovat jeho daňové povinnosti při použití legálních postupů. Daňové plánování můžeme z časového hlediska rozdělit na operativní a strategické. Operativním daňovým plánováním je plánování daňové zátěže aktuálního zdaňovacího období a patří sem rozhodování o tom, jaké odpisy zvolit, zda uplatňovat některé výdaje paušálem nebo skutečnými náklady a podobně. Strategické daňové plánování je součástí strategického řízení a vychází z plánů výroby, zásobování, obchodního plánu a dalších, sumarizuje a analyzuje jejich výstupy a optimalizuje zdroje a potřeby. Daně jsou chápány jako jeden z mnoha nákladů, které je třeba řídit, plánovat a optimalizovat.

Poprvé v roce 2004 v programovém prohlášení vlády byl dán jasný výhled vývoje sazby daně z příjmů právnických osob a to degrese daňové zátěže. Z pozice strategického daňového plánování to znamená snahu přenášet daňovou zátěž na další zdaňovací období, kdy sazba daně z příjmů bude nižší. K tomu až do konce roku 2007 sloužil převážně institut rezerv na opravy hmotného majetku. V době politické nestability, kdy se mění významným způsobem vládní politika a to i v průběhu jednoho volebního období, je velmi problematické vytvářet prognózy daňového plánování. ZDP je jednou z nejčastěji novelizovaných právních norem a podle proklamací politických stran bude docházet i nadále k jeho úpravám.

Strategickému daňovému plánování se věnují převážně velké národní a nadnárodní společnosti a to jak v oblasti fůzí, tak i v řízení daňové zátěže, které využívají účetnictví jako vrcholového informačního nástroje s jeho adresnou orientací na finanční, manažerské a daňové řízení svých procesů. Menší a střední podnikatelské subjekty využívají přednostně operativní daňové plánování a to jak v průběhu zdaňovacího období, tak i v době sestavení účetní závěrky.

V praktických příkladech byly demonstrovány možnosti daňového plánování před rozhodnutím o zajištění potřeby dlouhodobého majetku některým z možných způsobů, kterými byla například koupě, nájem, operativní leasing, finanční leasing a spotřebitelský úvěr. V podstatě jde o strategické plánování jak finančního dopadu,

tak ale i daňové zátěže podnikatelského subjektu. Význam tohoto rozhodování může mít zásadní dopad na hospodaření po celou dobu případného účetního i daňového odpisování majetku, likviditu a stabilitu podnikatelského subjektu.

Další možností plánování daňové strategie je oblast lidských zdrojů. Každý podnikatelský subjekt byl postaven před rozhodnutí, jakým způsobem zajistí výkon svých činností. Zvažovanými možnostmi jsou vlastní zaměstnanci, zaměstnanci na dohody konané mimo pracovní poměr, agenturní zaměstnanci nebo využití externích služeb. Každá ze zvažovaných alternativ má své kladné i záporné stránky a dá se říci, že jsou hojně využívány a to v závislosti na druhu zajišťovaných prací.

Strategickým daňovým plánováním je i rozhodování o uplatnění vyměřené daňové ztráty za minulá zdaňovací období, které s ohledem na snižování daňové zátěže se nemusí jevit na první pohled jako významné, ale teprve s ohledem na zvažované investiční výdaje může být významnou finanční úsporou i pro budoucí zdaňovací období s nižší sazbou daně.

Daňovým účetnictvím a finančním řízením podnikových procesů směřujícím k plánování a řízení daňové zátěže se zabývají samostatné vědní disciplíny. Možnosti aplikace jejich poznatků podmiňuje detailní identifikace všech vstupů, výstupů, zdrojů a procesů, jejich rozlišení v účetnictví a plánování minimálně střednědobého výhledu strategie podniku.

5.2 Zkušenosti z řešení daňové zátěže podnikatelských subjektů

Z pohledu své více jak dvanáctileté praxe externí účetní podnikatelských subjektů, jimiž byly nejen fyzické osoby, které se postupně transformovaly do právnických osob, ale i právnické osoby, společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti, malého i středního typu, tuzemské i se zahraniční majetkovou účastí, podnikající ve službách, velkoobchodu i výrobě, musím konstatovat, že daňové optimalizaci se až na výjimky věnovala pouze účetní či ekonomka společnosti a to spíše operativně. Řešení oblastí zásadního významu jakými je pořízení dlouhodobého majetku, uzavření úvěrové smlouvy, finančního leasingu s následnou koupí najaté věci a další byla činěna vedením společnosti spíše instinktivně se znalostí současných trendů v dané oblasti podnikání a aktuálního finančního postavení podnikatelského subjektu. Z toho pohledu pak bylo zcela přirozené, že v řadě případů docházelo i k negativním dopadům

do ekonomiky společností a následné řešení nastalých situací bylo mnohdy náročné i za cenu značného úsilí pracovníků na všech úrovních řízení nebo ztráty finančních zdrojů.

Optimalizace daňové povinnosti ve značné míře byla a je prováděna jako součást účetní závěrky a v případě potřeby snížit daňovou povinnost byly bilancovány všechny legální možnosti snížení daňového základu. Slevy podle § 35 DZP žádný z poplatníků dosud neuplatnil. To ne proto, že by tuto slevu mohl uplatnit, ale neuplatnil, ale proto, že zaměstnávání zdravotně postižených osob je složité a to nejen pro jejich potenciální zdravotní omezení a nižší využitelnost fondu pracovní doby. Podnikatelské subjekty orientované na poskytování služeb mimo sídlo firmy nebo provozující maloobchod mohou jen ve výjimečných případech zaměstnávat zdravotně postižené osoby, a pokud ano, tak jen v ojedinělých případech, na zkrácenou pracovní dobu, čímž se význam uplatnění slevy minimalizuje.

Naproti tomu položky odčitatelné od základu daně, jako je vyměřená daňová ztráta, uplatnili všichni poplatníci, kteří daňovou ztrátu v daňových přiznáních vykázali. Setkala jsem se i s případy, kdy společnost byla po dobu více jak deset let v daňové ztrátě a nemohla své vyměřené ztráty za některá zdaňovací období uplatnit a nebylo to jen v jednom případě. Nebo i s případy, kdy ve společnosti došlo v průběhu doby, ve které mohl být uplatněn odpočet daňové ztráty, k takovým podstatným změnám, že nebylo možné daňovou ztrátu minulých let uplatnit.

Významnou finanční zátěží pro podnikající fyzické i právnické osoby je oblast zaměstnávání zaměstnanců. Odvodová povinnost zaměstnavatele ze zúčtovaných mezd zaměstnanců na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění významně převyšuje již od roku 2000 sazbu daně z příjmů fyzických i právnických osob. Vzniká tedy otázka, zda je výhodnější zaměstnávat vlastní zaměstnance, snižovat daňový základ odvodem pojišťovnám nebo zajistit potřeby externími službami. Samozřejmě platí, že cena externí služby je kalkulována dodavatelem se započtením nejen mzdových nákladů, ale i odvodů pojišťovnám a v neposlední řadě i plánované marže. Pokud ale podnikatelský subjekt není přímo vázán na výkon požadované činnosti v místě jeho podnikání, v jeho provozní době a výslovně pod jeho vedením, lze zvažovat jednotlivé varianty řešení. Například právnické osoby vyvíjející podnikatelskou činnost v oblasti sportu nebo kultury mají v pracovně právním vztahu jen úzkou skupinu zaměstnanců a ostatní činnosti řeší smluvně závazkovým obchodním vztahem. Malé společnosti

a osoby samostatně výdělečně činné si na specializované činnosti jako je například vedení účetnictví nebo daňové evidence běžně zajišťují externí služby. Minimalizují tímto způsobem výdaje a vzniklá úspora je předmětem rozvoje společnosti nebo daňové optimalizace.

Až do roku 2007 převažovala u podnikatelských subjektů, kteří v obchodním majetku měli nákladní auta nebo nemovitosti, tendence optimalizovat svoji daňovou povinnost tvorbou rezervy na opravy hmotného majetku. Dovoluji si konstatovat, že neznám poplatníka, který by tuto možnost nevyužil a to i jen s cílem oddálení daňové zátěže do doby, kdy sazba daně měla příznivější výši nebo kdy předpokládal vyšší finanční zdroje i za cenu toho, že následně poté byla celá nebo z větší části vytvořená rezerva rozpuštěna a zdaněna.

Oblast odpisování dlouhodobého majetku je významným faktorem v daňové optimalizaci. Účetní jednotky buď stanovují účetní odpisy v úrovni daňových vypočtených rovnoměrným způsoben odpisování, ale ve formě měsíčního odpisu, čímž v roce zavedení majetku do užívání vznikne rozdíl mezi účetním a daňovým odpisem a účetní a daňovou zůstatkovou cenou, který však v následujících letech se postupně vyrovná. Pokud jsou tvořeny účetní odpisy jinak než daňové, tak převážně se uplatňuje politika delší doby použitelnosti majetku a to proto, že v průběhu účetního i zdaňovacího období vzniká vyšší vykázaný kladný hospodářský výsledek nebo nižší ztráta, než v důsledku úprav na daňové odpisy vyjde v daňovém přiznání. Je to spíše psychologický jev než snaha o věrné zobrazení použitelnosti majetku, nelze ji generalizovat a projevuje se u určité skupiny podnikatelských subjektů. Daňové odpisování majetku u podnikatelských subjektů, kteří v obchodním majetku mají zanedbatelný majetek, je ve značné míře prováděno metodou zrychleného odpisování s cílem zajistit rychlou návratnost finančních zdrojů na jeho pořízení.

Pohledávky a tvorba opravných položek k pohledávkám je oblastí, které v průběhu účetního období běžně podnikatelské subjekty nevěnují pozornost, i když výše jejich pohledávek po splatnosti dosahuje významných hodnot. Některé společnosti, které jsou závislé na příjmech z reklamních činností, a to například v oblasti sportu, likvidují své závazky nahodile a jejich dodavatelé, podnikatelské subjekty, jsou neustále v očekávání úhrady své pohledávky, které může mít prodlení několik měsíců až desítek měsíců. Vzhledem tomu, že ve většině případů dochází k vyrovnání pohledávky, není vytváření opravných položek běžně používaným nástrojem optimalizace malých a středních podnikatelských subjektů.

Možnost uplatnění výdaje u reklamních předmětů do 500 Kč bez DPH, označeném logem nebo obchodní firmou, jako daňového výdaje využívají snad všechny podnikatelské subjekty. Z hlediska optimalizace daňové povinnosti nemá tento institut takový význam, protože poskytování reklamních předmětů je zbytný výdaj a činí se při mimořádných okolnostech a úzké skupině klientů. Pokud je ve větším měřítku uplatněn, tak je většinou zanedbatelné hodnoty.

Ve své praxi jsem se setkala i podnikatelským subjektem, který systémově řešil od samého počátku podnikání své příjmy a výdaje. Uskutečněný výdaj byl vždy jen výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů, nevynakládal výdaje na reprezentaci, platební morálku dodržoval, příjmy kontroloval a neposkytl plnění odběrateli, který mu byl dlužen předchozí plnění. Neobchodoval s neznámými subjekty v bezhotovostním styku, pohledávky po splatnosti, pokud výjimečně vznikly, tak ihned řešil. Pravidelně měsíčně řešil finanční a daňové aspekty svého podnikání, k optimalizaci daňové zátěže využíval pořízení majetku a to převážně formou finančního leasingu s následnou koupí najaté věci nebo operativního nájmu. I když nevěděl nic o teorii finančního řízení a daňového účetnictví, tak díky smluvnímu plánování poskytovaných plnění a jejich zajištění, měl představu o finančních zdrojích, marži a zisku a tím i daňové povinnosti na tři roky dopředu.

Významnou oblastí řešení daňových výdajů a tedy i daňové optimalizace je oblast oprav majetku. Podnikatelské subjekty s řízenou finanční a daňovou politikou mohou do značné míry využít i různé mechanismy a skutečnosti pro ně výhodnějším způsobem a u uskutečněných výdajů maximalizovat jejich dopad do daňového základu. Například společnost, která vlastní nemovitosti, jejichž stáří je více jak sto let, zvažovala provádět výměnu stávajících radiátorů litinových za plechové, výměnu dřevěných podlah za podlahy plovoucí a výměnu střešní prejzové krytiny za betonové střešní tašky. K objektu neexistovala žádná původní stavební dokumentace, bylo možné pouze dovodit rok vzniku stavby, kterým byl rok 1814. Aby jakékoli stavební činnosti v takovémto objektu nebylo možné zpochybnit správcem daně z hlediska jejich oprávněnosti zařazení do daňových nákladů, bylo se souhlasem stavebního úřadu přistoupeno k pořízení tzv. pasportu budovy, kde kromě výkresové části byl i popis stávajících technických konstrukcí a technického vybavení budovy. Tímto byl prokázán výchozí stav, na něhož poté navazovaly další kroky poplatníka již jednoznačně určené jako oprava.

V posledních pěti, šesti letech se projevuje tendence dosahovat kladný účetní výsledek, aby společnosti mohly tvořit rezervní fond a v daňové přiznání dosáhnout základ daně pro výpočet daňové povinnosti. Dalším důvodem vykazování základu daně a daňové povinnosti je i domněnka, že finanční úřady nebudou kontrolovat poplatníka, který „platí daně“. ZDP neukládá povinnost zahrnout do daňových nákladů všechny vynaložené náklady, umožňuje přerušit i odpisování, není povinnost tvořit opravné položky a v podstatě kromě porušení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, není sankciován poplatník za to, že vykáže vyšší základ daně a vyšší daňovou povinnost, než by mu vyšla zaúčtováním všech nákladů souvisejících s daným zdaňovacím obdobím. V neposlední řadě je dosažení kladného účetního výsledku hospodaření nezbytnou podmínkou k rozdělení hospodářského výsledku formou podílu na zisku, dividend apod.[55]

Optimalizací daňové zátěže podnikatelského subjektu je v podstatě i „transformace“ podnikající fyzické osoby na osobu právnickou. Rozdíl mezi příjmy a výdaji fyzické osoby upravený o položky zvyšující nebo snižující je základem pro výpočet odvodu na zdravotní pojištění a sociální pojištění. Tento odvod je ve srovnání s vlastní daňovou povinností násobně vyšší. Přeměnou formy podnikání dojde sice k mírnému zvýšení sazby daně z příjmů o čtyři procentní body, ale k podstatnému snížení odvodů na sociální a zdravotní pojištění, jehož základem se v postavení zaměstnance stává zúčtovaná mzda a ne daňový zisk.

[55] BREALEY, R. A. a S. C. MYERS. *Teorie a praxe firemních financí*. Praha: East Publishing, 1999, s. 412. ISBN 80-856-0524-4.

ZÁVĚR

Snaha o optimalizaci daňové zátěže a její plánování je stará jak existence daní samotná. Podnikající subjekty více či méně vědomě, více či méně profesionálně nebo více či méně intuitivně využívají pro ně známé a možné instituty optimalizace účetního výsledku hospodaření, základu daně a tím i daňové povinnosti.

Řízení daňové zátěže předpokládá nejen znalost daňových zákonů, kterými jsou kromě ZDP i zákon o dani z přidané hodnoty, zákon o dani silniční, zákon o rezervách, živnostenský zákon, ale i zákon o účetnictví, jeho prováděcí vyhlášky, České účetní standardy a další související zákonné normy a předpisy na straně jedné, na straně druhé jednoznačnou identifikaci nákladů, výnosů, výdajů, příjmů, zdrojů a majetku v účetnictví účetní jednotky. Dalším důležitým předpokladem je tvorba plánu na minimálně střednědobý výhled a smluvní zajištění dodávek služeb a zboží jak na vstupu, tak i na výstupu podnikových procesů.

Optimalizace daňové zátěže podnikatelských subjektů vedoucí k minimalizaci daňové povinnosti je spojena s určitými riziky. Požadovaného cíle může být totiž dosaženo použitím různých právních institutů a postupů, přičemž každý z nich může mít odlišný daňový režim. A právě při použití výhodnějšího postupu vzniká často riziko, že správce daně bude aplikovat princip skutečného obsahu právního úkonu nebo jiné skutečnosti rozhodné pro stanovení daně, pokud je zastřený stavem formálně právním a liší se od něho. Dále je nutné být na pozoru při daňové optimalizaci u transakcí mezi osobami spřízněnými, kterými jsou z hlediska ZDP osoby ekonomicky, personálně nebo jinak spojené. V těchto případech vstupuje do akce institut ceny obvyklé, kterým se upravuje základ daně z příjmů. Chybná nebo nedostatečná příprava, podcenění rizik připravovaných transakcí bez dostatečné dokumentace k daným transakcím a nedodržení základního principu tedy opodstatněnosti nákladu (výdaje) k dosažení, zajištění a udržení příjmů v daňovém plánování může mít tedy za následek doměření daně správcem daně a zmaření původního cíle tedy daňové optimalizace.

Cílem této diplomové práce bylo podat demonstrativní přehled možností uplatnění metod a postupů daňové optimalizace s aplikací alternativních postupů při stanovení daňových povinností poplatníků daně z příjmů právnických osob a názorně tak ukázat, že plánování daňové povinnosti je vhodným nástrojem k usměrňování finančních toků a zejména daňové zátěže, a to nejen na aktuální zdaňovací období, ale hlavně výhledově do budoucnosti. V praktických příkladech byla věnována pozornost

možnostem zajištění majetku (osobního automobilu, nemovitosti a osobního počítače včetně tiskárny a záložního zdroje) různými způsoby jako jsou použití soukromého vozidla a osobního počítače zaměstnance, koupě, operativní leasing, půjčovné, finanční pronájem s následnou koupí najaté věci a pořízení majetku na spotřebitelský a hypoteční úvěr. Byla porovnána finanční a daňová náročnost variantních řešení zajištění majetku v prvním roce pořízení přepočtená na celkovou finanční náročnost za 5 let a efektivnost daňových výdajů vztažená k vynaloženým finančním prostředkům. Dále byl demonstrován vliv náhledu na samostatnou movitou věc a soubor movitých věcí, různé způsoby odpisování a promítnutí pořízení majetku do účetního výsledku hospodaření a základu daně. Z uvedených příkladů jednoznačně vyplývá, že rozhodování o pořízení majetku je strategickým rozhodováním, neboť hodnota majetku je významným aktivem účetní jednotky a je toto rozhodování ovlivněno i aktuální a výhledovou situací ve vlastních finančních zdrojích, cíly a potřebami podnikatelského subjektu. Efektivnost daňových výdajů nemusí být vždy rozhodujícím kritériem konečného řešení. Variabilita vlivu různých způsobů odpisování majetku s dopadem na daňovou povinnost ukázala, o jak významné nástroje se jedná a jakým způsobem může dobře zvolená odpisová politika ovlivnit základ daně. Rovněž uplatnění vyměřené ztráty za minulá zdaňovací období, jako položky odčitatelné od základu daně, se znalostí dopadu všech ostatních způsobů a možností optimalizace daňové povinnosti podnikatelského subjektu je významným nástrojem řízení daňové povinnosti. Ovlivnění základu daně z příjmů právnických osob uplatněním slev na dani je jistě pozitivní motivací zaměstnavatelů, ale rozsáhlejšího použití dosáhlo jen u podnikatelských subjektů, kteří se specializují na činnosti, kde zaměstnávání občanů se zdravotním postižením je komplexně řešeno a uzpůsobeno.

Zkušenosti z řešení daňové zátěže podnikatelských subjektů, fyzických i právnických osob, malého až středního typu však prozatím ukazují, že daňové optimalizaci se věnují pouze účetní či ekonomové a to spíše operativně anebo až při zpracování účetní závěrky za zdaňovací období. Řešení zásadního významu činí zástupci statutárních orgánů spíše intuitivně a nahodile, na základě momentálního finančního stavu společnosti a aktuální situace na trhu, zpravidla bez podrobnější bilance možnosti dopadu realizovaného řešení do hospodaření účetní jednotky. Optimalizace daňové zátěže je díky těmto okolnostem omezená, není možné využít všech dostupných metod, nástrojů a způsobů a v podstatě se omezuje pouze na účetní metody snižování výsledku hospodaření a takzvané legální ex post metody popsané v podkapitole daňová optimalizace na poslední chvíli.

V minulých několika letech se začíná uplatňovat optimalizace hospodářského výsledku a daňové povinnosti směrem nahoru a to i u malých a středních podnikatelských subjektů. Její podstatou je úsilí o pozitivní hodnocení účetní jednotky na podnikatelském trhu, získání výhody u bankovních ústavů při realizaci potřeby externím finančních zdrojů a v neposlední řadě i domnělé snížení rizika kontroly finančního úřadu.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

BÁČA, J., J. KUNEŠOVÁ-SKÁLOVÁ, R. DVOŘÁK, P. BĚHOUNEK, P. LAŠTOVKA, P. PELECH, A. MALIŠOVÁ, J. BRÝLOVÁ, M. HRONOVÁ, P. TRNKA a S. SVÁTKOVÁ. *Optimalizace daní z příjmů a DPH v roce 1999*. Praha: Two Publishers, 1999. ISBN 80-238-3795-8.

BONĚK, V., P. BĚHOUNEK, V. BENDA a A. HOLMES. *Lexikon - daňové pojmy*. Ostrava: Sagit, 2001. ISBN 80-720-8265-5.

BURIAN, M., J. DRBOHLAV, L. JANOUŠEK, M. KOŘÍNEK, V. PIKAL a Z. STŘÍBRNÝ. *Daňové a nedaňové náklady a výdaje*. 3.vyd. Praha: ASPI Publishing, 2002. ISBN 80-863-9524-3.

BREALEY, R. A. a S. C. MYERS. *Teorie a praxe firemních financí*. Praha: East Publishing, 1999. ISBN 80-856-0524-4.

CIPRA, M. *Zásady vedení finančního účetnictví podnikatelů.* Praha: DTP systém, 1998. ISBN 80-902657-0-7

Daně 2014 a předpisy související: s přehledy změn. Olomouc: ANAG, 2014, sv. Daně (ANAG). S. 353. ISBN 978-80-7263-849-9.

Daňové zákony: v úplném znění k 1.1.2013: s přehledy změn. Olomouc: ANAG, 2012. Daně. ISBN 978-80-7263-791-1.

HNÁTEK, M. a D. ZÁMEK. *Daňové a nedaňové náklady 2013*. Praha: ESAP, 2013. ISBN 978-80-260-2628-0.

JANOUŠEK, L. *Daňové výdaje a náklady pro daň z příjmů*. Praha: Linde, 1997 ISBN 80-902-1057-0.

KRÁL, B. *Manažerské účetnictví*. 2. rozš. vyd. Praha: Management Press, 2008. ISBN 80-726-1141-0.

KŘEMEN, B. *100 legálních daňových triků 2013*. Praha: ESAP, 2013. ISBN 978-80-260-2627-3.

KUBÁTOVÁ, K., V. VYBÍHAL. *Optimalizace daňového systému České republiky v kontextu Evropského regionu a měnícího se ekonomického, sociálního a právního prostředí*. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2004. ISBN 80-868-6105-8.

MÁČE, M. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: GRADA Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4574-9.

MALÍKOVÁ, O. *Účetnictví včera a dnes*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2010. ISBN 978-807-3726-966.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2004: úplná znění platná k 1.1.2004*. 10. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2004. ISBN 80-247-0761-6.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2008: úplná znění platná k 1.1.2008*. 16. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2385-3.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2009: úplná znění platná k 1.1.2009*. 17. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2803-2.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2013: úplná znění platná k 1.1.2013*. 22. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-3206-0.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2014: úplná znění platná k 1.1.2014*. 23. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2014. ISBN 978-802-4751-719.

NOVOTNÝ, M. *Daňové zákony - úplná znění platná v roce 2007*. Beroun: Newsletter, 2007. ISBN 80-7350-072-6.

PELC, V. *Daňové výdaje 2008: praktická příručka pro účetní, daňové poradce, podnikatele a živnostníky*. Brno: Computer Press, 2008. Daně a účetnictví 2008. ISBN 978-80-251-1918-1.

PELC, V. *Daňové odpisy: strategie pro podnikatelskou praxi firem a podnikatelů*. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-387-5.

PELECH, P. a V. PELC. *Daně z příjmů: s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2013, sv. Daně. ISBN 978-80-7263-784-3.

PILAŘOVÁ, I. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 3., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-587-8.

PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s.r.o.* 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-807-3579-463.

SCHMIED, Z. a L. TRYLČ. *Zákoník práce 2013*. 9. aktual. vyd. Praha: ANAG, 2013. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-790-4.

SVOBODA, E., L. BITTNER a P. SVOBODA. *Moderní přístupy v řízení podniků v novém podnikatelském prostředí*. Praha: Professional publishing, 2006. ISBN 80-869-4612-6.

ŠIROKÝ, J. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8.

Zákony I/2013: sborník úplných znění zákonů daňových, účetních a souvisejících k 1.1.2013. Český Těšín: Poradce, 2013. ISSN 1802-8322.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

SCHANZ, D. a S. SCHANZ. *Business taxation and financial decisions*. New York: Springer, 2011. ISBN 36-420-3284-2.

CORDES, J., R. EBEL a J. GRAVELLE. *Taxation and Tax Policy*. Washington: The Urban Institute Press, 2005. ISBN 0-8766-752-7.

Seznam použitých internetových zdrojů

Business center. *Zákon o daních z příjmů.* [online.] © 2013 [cit. 2013-12-20]. Dostupné z: http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/cast3.aspx

Business info. *Zákon o daních z příjmů.* [online.] © 22.1.2013 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z*:* http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/c3-p22x23d-zakon-o-danich-z-prijmu-1318.html?fornewsid=4444

Daňaři online. *Vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob.* [online.] © 30.12.2013 [cit. 2014-01-17]. Dostupné z: http://www.danarionline.cz/sazby--vzory--tabulky/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-fyzickych-osob/

Finanční správa. *Daňové zákony: zákon o daních z příjmů.* [online.] © 1.1.2014 [cit. 2014-01-09]. Dostupné z*:* http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/legislativa-a-metodika/danove-zakony/zakon-c-586-1992-sb-2108.

Práce pro právníky. *Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů (zákon č. 593/1992 Sb.* [online.] © 6.10.2010 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z: http://www.pracepropravniky.cz./zakony/o-rezervach-pro-zjisteni-zakladu-dane-prijmu

ÚČETNÍ KAVÁRNA. *Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob.* [online.] © 30.12.2013 [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-pravnickych-osob/

Zákony.cz. *Právní informační systém – zákony, normy, smlouvy.* [online] © 06.11.2002 [cit. 2013-11-12]. Dostupné z: http://zakony.cz/zakon-500-2002-Sb-Vyhlaska-kterou-se-provadeji-nektera-ustanoveni-zakona-c-563-1991-Sb--o-ucetnictvi-pro-ucetni-je-SB2002500-10/

Seznam ostatních zdrojů

Daně, účetnictví-vzory a případy. Český Těšín: Poradce, 2013. s. 124. ISSN 1213-9270.

VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 2. část*. Praha: VŠE, 1996, s. 85. ISBN 80-707-9067-9.

SEZNAM ZKRATEK

ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a TABULEK

Seznam tabulek

Tabulka 1: Sazby daně z příjmů fyzických osob 16
Tabulka 2: Sazby daně z příjmů právnických osob 16
Tabulka 3: Třídění hmotného majetku do odpisových skupin..... 28
Tabulka 4: Roční odpisové sazby hmotného majetku rovnoměrně odpisovaného 29
Tabulka 5: Roční odpisové sazby hmotného majetku zrychleně odpisovaného 30
Tabulka 6: Roční odpisové sazby nehmotného majetku 30
Tabulka 7: Postup stanovení základu daně z příjmů 33
Tabulka 8: Maximální doba tvorby rezervy u hmotného majetku 40
Tabulka 9: Doba nájmu podle data uzavření smlouvy o finančním leasingu .. 41
Tabulka 10: Rekapitulace finanční a daňové náročnosti variantních řešení pořízení osobního automobilu 49
Tabulka 11: Rekapitulace finanční a daňové náročnosti variantních řešení zajištění kancelářských prostor 52
Tabulka 12: Rekapitulace finanční a daňové náročnosti variantních řešení zajištění osobního počítače, tiskárny a náhradního zdroje 54
Tabulka 13: Sumarizace finanční a daňové náročnosti variantního řešení zajištění majetku pro výkon pracovních činností zaměstnanců podnikatelského subjektu 55
Tabulka 14: Porovnání výše ročního odpisu při různých metodách odpisování majetku se zohledněním vytvoření souboru movitých věcí 57
Tabulka 15: Porovnání výše ročního odpisu při různých metodách odpisování majetku zařazeného ve 3. odpisové skupině 58
Tabulka 16: Porovnání výše ročního odpisu při různých metodách odpisování majetku zařazeného ve 2. odpisové skupině 59
Tabulka 17: Vliv výše uplatněné ztráty na daňovou povinnost s ohledem na plný odpočet hodnoty darů 61
Tabulka 18: Vliv výše uplatněné ztráty na minimalizaci daňové povinnosti 61
Tabulka 19: Vliv výše uplatněné ztráty na plánovanou daňovou povinnost 62

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Zuzana Andrejsová

Obor: EHS Mgr.

Forma studia: kombinované

Název práce: Optimalizace hospodářského výsledku podnikatelských subjektů

Rok: 2014

Počet stran textu bez příloh: 66

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 29

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 2

Počet internetových zdrojů: 7

Počet ostatních zdrojů: 2

Vedoucí práce: Ing. Michal Vacenovský LL.M.